

Informovanost žáků vybraných základních škol o domácím násilí

Simona Náplavová

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav zdravotnických věd

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Věnceslava Simona Náplavová**
Osobní číslo: **H13805**
Studijní program: **B5350 Zdravotně sociální péče**
Studijní obor: **Zdravotně sociální pracovník**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Informovanost žáků vybraných základních škol o domácím násilí**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.
Vymezení pojmů a teoretických východisek z oblasti domácího násilí.
Příprava metodiky výzkumné části.
Realizace kvantitativního šetření o domácím násilí formou dotazníkového šetření.
Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.
Prezentace výsledků šetření, jejich shrnutí a návrh doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BEDNÁŘOVÁ, Zdena. Domácí násilí: zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám. Praha: Acorus, 2009, 92 s. ISBN 978-802-5454-220.

ČECH, Ondřej. Domácí násilí z pohledu pracovníků v oblasti sociálních služeb. České Budějovice: Theia, 2011, 137 s. ISBN 978-80-904854-0-2.

GARCIA-MORENO, Claudia et al. Global and regional estimates of violence against women: prevalence and health effects of intimate partner violence and non-partner sexual violence [online]. Geneva, Switzerland: World Health Organization, 2013, 50 p. [cit. 2015-12-04]. ISBN 92-415-6462-8.

ŠEVČÍK, Drahomír, Naděžda ŠPATENKOVÁ a kol. Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence. Praha: Portál, 2011, 186 s. ISBN 978-80-7367-690-2.

ÚLEHLOVÁ, Dagmar. Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně, 2009, 116 s. ISBN 978-80-7013-502-0.

VARGOVÁ, Branislava a kol. Partnerské násilí. Praha: Linde, 2008, 159 s. ISBN 978-80-86131-76-4.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Lucia Slobodová, PhD.

Ústav zdravotnických věd

Datum zadání bakalářské práce:

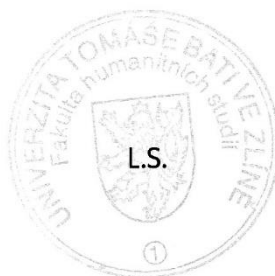
16. prosince 2015

Termín odevzdání bakalářské práce:

20. května 2016

Ve Zlíně dne 16. prosince 2015

doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Zlatica Dorková, Ph.D.
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 29.2.2016

.....
Náplava

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.*

3). *Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez věcného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nalozazení chybného projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 silstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíží k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou informovanosti žáků vybraných základních škol o domácím násilí. Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část je rozdělena do pěti kapitol a obecně se věnuje problematice domácího násilí jako takového, aktérům domácího násilí, prevencí, mýty a legislativou, která zahrnuje tři zákony.

V praktické části je pomocí kvantitativního výzkumu formou dotazníkového šetření zjišťována informovanost a povědomí žáků z vybraných základních škol o této problematice, jednalo se konkrétně o žáky 8. ročníků.

Klíčová slova: domácí násilí, násilné osoby, ohrožené osoby, svědci

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with domestic violence issues and the awareness of pupils of selected primary schools about domestic violence. Bachelor thesis is divided into the theoretical and practical part.

The theoretical part is divided into five chapters and there can be found some theoretical issues about domestic violence as such, actors of domestic violence, prevention, myths and legislation, that includes three laws.

In the practical part there is a quantitative research in the form of a questionnaire survey knowledge and awareness of pupils from selected primary schools on this issue, it was specifically for pupils of the eighth grade.

Keywords: domestic violence, violent people, endangered people, witnesses of domestic violence

„Domácí násilí je nejrozšířenější formou násilí vůbec, přičemž je současně formou nejméně kontrolovanou a co do své frekvence a závažnosti nejvíce podceňovanou.“

H.J. Schneider, německý kriminolog

Ráda bych poděkovala vedoucí bakalářské práce, paní Mgr. Lucii Slobodové, PhD., za ochotu, trpělivý a pozitivní přístup, metodické vedení práce a cenné rady, které mi poskytla při zpracování této práce. Chtěla bych také poděkovat mým rodičům za finanční podporu po celou dobu mého studia a mému příteli za podporu a pomoc při zpracování této práce. Poděkování také patří i pracovnícím z organizace Persefona, které mi poskytly cenné rady a materiály v průběhu odborné praxe.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 DOMÁCÍ NÁSILÍ	11
1.1 DEFINICE DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	11
1.2 ZNAKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	12
1.3 FORMY DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	14
1.4 DŮSLEDKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	16
1.4.1 Psychické důsledky.....	16
1.4.2 Zdravotní důsledky.....	18
1.4.3 Ekonomické důsledky.....	18
1.5 HISTORIE DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	19
2 AKTÉŘI DOMÁCÍHO NÁSILÍ	21
2.1 PACHATELÉ DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	21
2.2 OBĚTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	23
2.3 SVĚDCI DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	26
3 PREVENCE	27
3.1 ORGANIZACE V ČR.....	29
3.2 KAMPANĚ.....	32
4 MÝTY	33
5 LEGISLATIVA	35
5.1 ZÁKON Č. 273/2008 SB.	35
5.2 ZÁKON Č. 135/2006 SB.	36
5.3 ZÁKON Č. 40/2009 SB., TRESTNÍ ZÁKONÍK.....	36
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
6 ÚVOD DO PRAKTICKÉ ČÁSTI	38
6.1 STANOVENÉ CÍLE A HYPOTÉZY.....	38
6.2 METODY VÝZKUMU.....	39
6.3 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMNÉHO VZORKU.....	40
6.4 SBĚR DAT A JEJICH ZPRACOVÁNÍ.....	40
6.5 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE.....	41
6.6 NÁZORY A INFORMOVANOST ŽÁKŮ V PROBLEMATICE DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	44
6.7 VYHODNOCENÍ HYPOTÉZ.....	54
7 SHRUTÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ - DISKUZE	56
ZÁVĚR	58
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	60
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	68
SEZNAM OBRÁZKŮ	69
SEZNAM TABULEK	70
SEZNAM PŘÍLOH	72

ÚVOD

Domácí násilí patří mezi velice závažné společenské problémy. Jeho největší závažnost spočívá v tom, že se odehrává v soukromí mezi blízkými lidmi a za zavřenými dveřmi domovů, což ho činí velice těžko odhalitelným. Vyskytuje se napříč všemi společenskými vrstvami. Pachatelé jsou tedy muži i ženy a stejně tak oběti se může stát kdokoli. Nejčastějšími oběťmi domácího násilí jsou ženy, ale násilí se nevyhýbá ani mužům, dětem či seniorům. Právě děti jsou bohužel velmi často svědky domácího násilí, což je ovlivňuje ve stejné míře, jako by byly oběťmi a bohužel si často osvojují nežádoucí způsoby chování pro svůj život v dospělosti.

Myslím, že je velmi důležité, aby právě děti byly informovány o problematice domácího násilí již na základních školách, a proto se v mé bakalářské práci zaměřuji na informovanost dětí vybraných základních škol o domácím násilí. Konkrétně se zaměřuji na žáky 8. ročníků, a to v Brně, Zlíně, Polešovicích a Želechovicích nad Dřevnicí.

Teoretická část bakalářské práce je rozdělena na pět kapitol. První kapitola popisuje definice domácího násilí, jeho znaky i formy a také důsledky. Důsledky jsou rozděleny na zdravotní, psychické a ekonomické. Poslední část první kapitoly je věnována historii. Další kapitola se zabývá aktéry domácího násilí, popisuje nejen pachatele a oběti, ale také svědky domácího násilí, což jsou většinou již zmíněné děti. Třetí kapitola popisuje prevenci domácího násilí, konkrétně primární, sekundární a terciární. Jelikož s prevencí domácího násilí pomáhají i organizace, je tato kapitola věnována zčásti i jim.

Jelikož se bohužel i dnes setkáváme s mnoha mýty, kterými je problematika domácího násilí opředena, čtvrtá kapitola rozebírá osm mýtů, které jsou ve společnosti stále časté. Pátá a poslední kapitola je věnována legislativě. V legislativě ČR sice trestný čin s názvem „domácí násilí“ nenajdeme. Tento čin ale ošetřuje několik zákonů, které v páté kapitole popisují.

Empirická část bakalářské práce zjišťovala údaje formou dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo 127 žáků z čtyřech vybraných základních škol (z čehož dvě základní školy byly ve městech a další dvě se nacházely na vesnicích). Kvůli nevhodným odpovědím však byly 3 dotazníky vyřazeny, takže jsem nakonec vyhodnovala 124 dotazníků. Cílem výzkumného šetření bylo zmapovat informovanost žáků 8. tříd v problematice domácího násilí.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DOMÁCÍ NÁSILÍ

Pro domácí násilí neexistuje celosvětově jednotná definice. To je způsobeno složitostí tohoto problému, na který je nahlíženo z mnoha různých perspektiv.

1.1 Definice domácího násilí

Domácím násilím se většinou označuje týrání a násilné jednání, které se odehrává mezi blízkými osobami žijící spolu ve společné domácnosti, kdy násilná osoba získává a udržuje nad druhou osobou moc a kontrolu. Ohrožená osoba je neustále udržována v nepřetržitém strachu a nejistotě, čímž agresor narušuje její psychickou stabilitu. (Čech et al., 2011, s. 6)

Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 (tedy zákon na ochranu před domácím násilím) uvádí, že: *„domácím násilím se rozumí opakované násilné jednání nebo opakované vyhrožování násilným jednáním, v důsledku kterého dochází, nebo hrozí, že dojde k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti, mezi osobami, které jsou či byly spolu v intimním, rodinném či jiném obdobném vztahu a žijí ve společně obývaném bytě nebo domě. V rámci domácího násilí lze jednoznačně identifikovat osobu násilnou i osobu ohroženou, proti níž takové útoky nebo výhrůžky útokem směřují.“* (Králičková a kol., 2011, s. 5)

Další vymezení pojmu domácího násilí podává Čírtková a Vitoušová, které uvádí, že domácí násilí obsahuje všechny druhy fyzického, psychického a sexuálního týrání ve všech formách blízkých vztahů, včetně vážných pohrůzek použití podobného násilí. Partneři nebo osoby blízké mohou žít ve společném bytě nebo domě, mohou být rozvedeni, mohou žít odděleně, anebo spolu dlouho, či dokonce nikdy nežili. Ve většině případů jde o násilí páchané muži na ženách, ale někdy jde i o násilí vůči dětem a prarodičům. (Matoušek et al., 2010, s. 227)

Vargová a kolektiv autorů ve své knize uvádí definici podle American Psychological Association: *„domácím násilím se rozumí činy fyzického týrání, sexuálního zneužívání a špatného psychologického zacházení; chronické situace, ve kterých jedna osoba kontroluje nebo má v úmyslu kontrolovat chování jiné osoby; a zneužívání moci, což může vyústit ve zranění či poškození psychologického, sociálního, ekonomického, sexuálního nebo fyzického blaha členů rodiny.“* (Vargová et al., 2008, s. 9)

1.2 Znak domáciho násilí

Domáci násilí nese několik typických znaků, které umožňují jeho včasné odhalení. Mezi první znaky domáciho násilí zahrnujeme **blízké vztahy intimního charakteru** – jedná se o citovou provázanost, kdy se nejčastěji jedná o osoby, které jsou v příbuzenském vztahu či zpravidla osoby jinak blízké (např. druh a družka apod.). Dále se mluví o **jasném vymezení rolí** – jde o nerovnoprávné postavení, kdy násilník vyžaduje absolutní poslušnost a podřízenost u ohrožené osoby. Ta je dlouhodobě udržována v závislém postavení (Čech et al., 2011, s. 10-11) Cimrmannová tento znak popisuje ve své knize také jako **vztahovou asymetrii**. (Cimrmannová, 2013, s. 79)

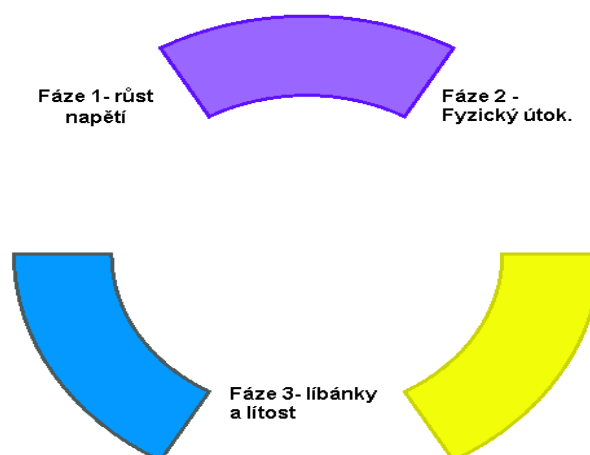
V časopise Sociální práce/Sociálna práca najdeme znaky jako je **opakování a dlouhodobost**, kdy z jednoho útoku jakéhokoli charakteru ještě nemůžeme zcela určit, zda jde o domácí násilí. Může to však být jeho začátek. Následuje **eskalace, tedy stupňování násilí** - domácí násilí často eskaluje od psychického týrání a snižování lidské důstojnosti až k fyzickým atakům a trestným činům, které ohrožují zdraví a život ohrožené osoby. (Sociální práce/Sociálna práca, 2006, s. 5)

Policie ČR uvádí **jasné a nezpochybnitelné rozdělení rolí na ohroženou osobu a násilnou osobu** což znamená, že domácím násilím nejsou vzájemná napadání, hádky, rvačky a spory, kde je rovné nebo střídavé postavení stran incidentu. Mezi další znaky dále řadí **neveřejnost, skrytost**, protože domácí násilí probíhá většinou za zavřenými dveřmi dané domácnosti. (Policie ČR, 2015) Jako poslední znak domácího násilí uvádíme **cykličnost** – při domácím násilí dochází k tzv. cyklům. Někteří autoři uvádí, že jde i o tzv. spirálu domácího násilí. (Bednářová et al, 2009, s. 10) To znamená, že se střídají období, neboli také fáze, kdy vzrůstá napětí, které bezprostředně přechází do období násilí a jako poslední je fáze omluv a usmiřování. Neustálé střídání těchto fází udržuje oběť ve vztahu a odrazuje ji od rozchodu, protože věří, že se jejich partner změní. Jedná se tedy o tři fáze, které na sebe navazují:

Fáze stupňování napětí, tato první část cyklu je charakterizována vzrůstajícím napětím. To znamená, že se u partnera často objevují nálady jako je podrážděnost, žárlivost, zuřivost, rozčilení apod. Ohrožená osoba je velmi často kritizována a následně se snaží být poslušnější, pracovitější, zkrátka dokonalejší. Obviňuje sebe sama a snaží se ve všem násilné osobě vyhovět a mírnit napětí, jelikož se snaží předejít konfliktu. (Matoušková, 2013, s. 25) To se však bohužel ohrožené osobě většinou nepodaří a po

vyeskalování napětí následuje **fáze exploze**. Postup od první fáze až k explozi může trvat poměrně dlouho. Násilná osoba v tomto období ztratí kontrolu nad svým chováním a nechá agresi volný průběh. Začne se projevovat násilně, a to jak na fyzické, tak psychické úrovni. (Pro Fair Play, 2015). Reakce na násilné chování partnera jsou odlišné. Některé oběti okamžitě opouštějí nebezpečné místo a hledají útočiště u svých blízkých, jiné osoby volají bez váhání Policii. Někteří jedinci však utrpí emocionální kolaps, který může trvat několik hodin až dnů. Emocionální kolaps se projevuje zejména tím, že tyto osoby jsou silně deprimované, zoufalé, nešťastné a daný stav, ve kterém se nacházejí, shledávají jako beznadějný či bezvýchodný. To vše směřuje k tomu, že je daná osoba velmi slabá a není schopná tuto situaci řešit. (Buskotte, 2008, s. 65)

Po tomto období nastává **fáze usmiřování**, která je známá také jako fáze líbánek. Agresor se omlouvá a žádá, aby mu oběť odpustila. Slibuje, že se násilí již nebude opakovat a předchozí konflikt zlehčuje. (Matoušková, 2013, s. 25) Mnoho agresorů má z jejich násilného chování opravdu výčitky svědomí a někteří si přejí vrátit čas. Dávají najevo lítost a snaží se dokázat, že se z dané situace ponaučili. Bohužel ale ve většině případů dojde k velkému zklamání, protože za kratší či delší dobu přijde další fáze cyklu a vše jede znovu (Buskotte, 2008, s. 65 – 66). Ohrožená osoba však násilníkovi v této fázi většinou odpouští a opět získává pocit, že ji partner miluje a že se kvůli ní změní. Oběť se snaží vidět na partnerovi i kladné vlastnosti, obviňuje se, že za násilí vlastně může sama a celou konfliktní situaci podceňuje. (Kopecká, 2015, s. 83)

Obr. 1 *Cyklus domácího násilí*

1.3 Formy domácího násilí

Rozlišujeme několik forem domácího násilí, které se většinou v různé míře a intenzitě kombinují.

- **Fyzické násilí**

Toto násilí je s ohledem ke svým následkům pravděpodobně nejzřetelnější a nejhrubší formou domácího násilí (Ševčík a Špatenková, 2011, s. 47) Jde o bolestivé ataky, které s sebou nesou riziko poškození zdraví, a v extrémních případech může být ohrožená osoba v přímém ohrožení života. (Šimová, 2011, s. 8) Mezi projevy fyzického násilí patří např. strkání, fackování, bití pěstmi, tahání za vlasy, pálení, kopání, smýkání, ohrožování zbraní či nožem, házení předmětů, přivazování, svazování, zatlačování do kouta, mlácení o zeď, škrcení apod. (idtbrno, 2009)

- **Psychické násilí**

Na tuto formu domácího násilí bývá bohužel velmi často nesmyslně nahlíženo jako na méně nebezpečnou formu násilí v porovnání s násilím fyzickým. Pravdou je ale opak. Následky psychického násilí bývají často celoživotní. Psychické násilí je nebezpečné zvláště proto, že nebývá na pohled viditelné a nevyvolává fyzickou bolest. Navíc psychická forma násilí je mnohem hůře prokazatelná, obzvláště v případech trestně právní odpovědnosti. (Střílková a Fryšták, 2009, s. 15) Dle Čírtkové není jednoduché psychické násilí jasně vymezit. Musí jít o opakované, obvykle vystupňované, slovní či jiné nekontaktní projevy agrese, které vytvářejí asymetrický vztah mezi partnery. Rozhodující je také úmysl násilné osoby, (tj. devalvovat až zavražďovat oběť), a subjektivní pocit ohrožené osoby (např. se cítí ponižována, má z partnera strach). (Čírtková, 2008, s. 23)

Psychické násilí může mít podobu:

- neverbální (např. záměrné ničení oblíbených věcí)
- verbální (zahrnuje slovní napadání, ponižování, urážení, obviňování, zakazování, zavražďování, citové vydírání atd.). (Ševčík a Špatenková, 2011, s. 49)

- **Ekonomické násilí**

Ekonomické, nebo také finanční násilí je charakteristické tím, že oběť musí o peníze prosit, dostává přiděly, je jí zakazováno aby si obstarala vlastní příjem, nebo jí není dovoleno o svých vlastních penězích svobodně rozhodovat. O finančním násilí hovoříme v případě, když je ohrožené osobě zakázáno pracovat, ale také v situaci, je-li k pracovní činnosti nucena a o jejím výdělku pak rozhoduje pouze násilná osoba. Na celé této věci je nejhorší to, že je ohrožené osobě do cesty postavena obrovská bariéra. Bojí se protirečit a postavit se násilníkovi, a to většinou právě proto, že je na něm finančně závislá. (Buskotte, 2008, s. 42) Pokud násilný partner drží ohroženou osobu v neustálé finanční tísní a pod pečlivou kontrolou, není schopna opustit domov či vyhledat pomoc. Nedostatek financí se také projeví ve společenském životě oběti, která se dostává do izolace a větší závislosti na partnerovi. (ic-brno, b. r.)

- **Sociální násilí**

Linková uvádí, že tato forma domácího násilí je charakteristická především systematickou izolací od rodiny a přátel. Násilná osoba používá různé techniky, jako je neustálé urážení členů rodiny a přátel, stěhování do míst, kde ohrožená osoba nikoho nezná, zákazy opuštění domu, kdy pachatel často odchodu oběti fyzicky brání apod. (Bednářová et al., 2009, s. 8) Sociální násilí také představuje zákaz styku s blízkými osobami, neustálý dohled nad životem, zákaz telefonování, zákaz nebo naopak určování literatury, poslouchání a sledování televize, rádia, omezování či dokonce zakazování zájmů ohrožené osoby apod. (Voňková a Spoustová, 2008, s. 23)

- **Sexuální násilí**

O sexuálním násilí mluvíme v tom případě, je-li ohrožená osoba k pohlavnímu styku nucena, tedy když je sex ze strany partnera násilný a vynucený. Sexuální násilí má mnoho tváří. Může přijít v podobě naléhání k různým sexuálním praktikám, které jsou ženě zpravidla nepříjemné. Tento jev také úzce souvisí s tím, že je mnoho osob přesvědčeno o tom, že mají na sex se svou partnerkou či partnerem výhradní právo. A to kdykoli, bez ohledu na náladu svého protějšku. (Buskotte, 2008, s. 41). Statistiky z USA poukazují na to, že třetina až polovina týraných žen byla přinejmenším jednou partnerem znásilněna. Lze předpokládat, že situace v ČR bude obdobná. (Ševčík a Špatenková, 2011, s. 50)

- **Stalking**

Některé zdroje zahrnují do forem domácího násilí i tzv. stalkerství (v češtině můžeme také nazvat nebezpečné pronásledování). Tento typ násilí se stává předmětem pozornosti zejména v posledních letech. Největší skupinu obětí pronásledování tvoří bývalé partnerky nebo bývalí partneři. Tento typ násilí často nekončí rozvodem či rozchodem. (ic-brno, b. r.) tudíž se také nazývá ex-partner stalking, kterému většinou předcházela násilný vztah. Stalkerství je charakteristické dlouhodobým, opakujícím se a stupňujícím se sledováním a obtěžováním oběti. To značně zasahuje nejen do osobního života ohrožené osoby, ale i do okruhu jejích blízkých. Stalking má nejčastěji podobu ustavičného volání, posílání sms zpráv, postávání a čekání na oběť před domem, před pracovištěm, před školou. Dále jde o vyhrožování, zastrašování, vydírání, drobné útoky na ohroženou osobu i její blízké apod. (Úlehlová et al., 2009, s. 13)

Formy domácího násilí a statistika

Ze statistických údajů organizace ROSA vyplývá, že nejčastější formou domácího násilí je **psychické násilí**, které uvedlo 100 % obětí. Psychické násilí má nejčastěji podobu zesměšňování, ponižování, vydírání, zastrašování apod. Následuje **fyzické násilí**, se kterým má zkušenost 78,5 % ohrožených osob. Dále se setkala 65 % osob s **ekonomickým násilím** a 43 % obětí má zkušenost se **sexuálním násilím**. (Vavroňová a Hronová, 2014, s. 9)

1.4 Důsledky domácího násilí

Důsledky domácího násilí nejsou „pouze“ zdravotní a psychické, ale i ekonomické, jelikož dopadají jak na ohroženou osobu, tak na celou společnost.

1.4.1 Psychické důsledky

Čírtková v časopisu Sociální práce/Sociálna práca uvádí psychické důsledky následkem domácího násilí, kdy čtvrtina obětí referovala o poklesu sebedůvěry, konkrétně 26%. Dalších 12% týraných osob si stěžovalo na problémy s navazováním vztahů. (Čírtková, 2006 s. 58) Osoby, které mají zkušenost s domácím násilím, mají dvakrát větší pravděpodobnost výskytu depresí. (García-Moreno et al., 2013, s. 31) O psychických

důsledcích domácího násilí hovoří s psychologem či psychiatrem 8% žen (Kunc, 2012, s. 59)

Při dlouhodobém ubližování bývá oběť často postižena syndromem týraného partnera. Tento syndrom poprvé definovala Lenore Walker jako Syndrom týrané ženy v knize „Týraná žena“. V této publikaci popsala psychologický profil osoby, která je ohrožena domácím násilím. Tento syndrom není dnes vázán jen na pohlaví, protože se ho může dopouštět jakákoliv blízká osoba, ne jen muž na ženě. (Čírtková, 2008, s. 26 – 27) Syndrom týrané osoby zahrnuje charakteristiky, jako je: **naučená bezmocnost, sebezničující reakce a posttraumatická stresová porucha (PTSP)**. Projevy PTSP zahrnují normální reakce duševně zdravého jedince na ohrožující situaci. (Persefona, 2010, s. 16) Tyto reakce mohou zpočátku vypadat jako součást reakce na ohrožující událost a mohou se objevit ihned po události, většinou však s odstupem času. Jedná se zejména o znovuprožívání traumatu ve vtíravých vzpomínkách a snech (tyto stavy se označují jako tzv. flashbacky), ztrátu pozitivních emocí, znovuprožívání traumatu, vyhýbání se situacím a činnostem, které připomínají trauma, emocionální stažení, deprese, izolace od druhých lidí apod. Vzácně může také dojít k náhlým výbuchům strachu, paniky či agrese, spuštěných podněty, které náhle vyvolají vzpomínku nebo znovuvybavení si traumatu. (Práško a Vyskočilová, 2012 s. 16 - 25)

Riziko, že se posttraumatická stresová porucha rozvine, roste v situaci, pokud bezprostředně po události chybí oběti domácího násilí podpora, sociální prostředí ohrožené osoby není příznivé, fyzický stav jedince je špatný nebo se traumatizace objevila již v minulosti. Komplex symptomů, které vyžadují léčbu, se však nerozvine u všech osob. Předpokládá se, že se to stane u 20 – 30 % případů. (Acorus, 2011) Například v USA je dnes běžná praxe, že se při rozvedech manželství, u kterých je podezření na domácí násilí, vyžadují znalecké posudky o domácím násilí a syndromu týrané osoby. Zejména, pokud se řeší otázka svěření dětí do péče nebo zda může být násilná osoba dobrým rodičem. (Čírtková, 2008, s. 34)

Osoby, které prožily opakované napadání, fyzické týrání apod. jsou ve zvýšené míře ohroženy sebevražednými tendencemi. Studie prováděné ve Spojených státech prokázaly, že ohrožené osoby, které prožily domácí násilí, páchají sebevraždu až pětkrát častěji než jedinci, kteří násilí ve vztahu nezažily. (Rosa - os, 2011, s. 6) I proto se dnes, dle MKN – 10, následky domácího násilí diagnostikují nejčastěji jako neurotické

poruchy, somatoformní poruchy a poruchy vyvolané stresem (F 40 až F 48). Označována je i Posttraumatická stresová porucha, a to jako F 43.1. (Čírtková, Ptáček a Žukov, 2010)

1.4.2 Zdravotní důsledky

Z hlediska zdravotních důsledků uvádí 19% obětí domácího násilí modřiny a menší škrábance. 8% popisuje rozsáhlé zhmožděny či mírně krvácející zranění, 3% ohrožených osob poukazuje na zranění, které jim způsobila násilná osoba škracením nebo dušením a 2% uvedla otřes mozku. Co se týká zdravotnické péče, tak pouze 32% obětí vyhledalo odbornou lékařskou pomoc a 3% bylo hospitalizováno v nemocnici. (Kunc, 2012, s. 28) Život v násilí má vliv i na vznik hypertenze a diabetes mellitus, dále přispívá ke vzniku častých bolestí hlavy, páne, chronických bolestí zad a páteře, migrén, žaludečních vředů apod. Zdravotní následky domácího násilí se bohužel projevuje dlouho i po ukončení násilí. (Rosa - os, 2011, s. 5) Řada těchto následků bývá chronická, a toto velké zatížení často obětem brání, aby si našly vlastní výdělečnou činnost a získaly tak vlastní příjmy. (Gabrielová, 2014, s. 13)

Z globálního hlediska – ženy, které byly fyzicky či sexuálně zneužívány jejich partnery mají o 16% větší pravděpodobnost, že jejich dítě bude mít nízkou porodní hmotnost. U těhotných žen je také dvakrát větší pravděpodobnost, že dojde k potratu. (García-Moreno et al., 2013, s. 31) Zde je alarmující, že 17 % žen bylo opakovaně fyzicky napadáno a bito v době těhotenství. Bohužel nedocházelo „pouze“ k fackám, ale docházelo také například k surovému zkopání, odtud ta dvojnásobná pravděpodobnost potratu. (rosa-os, 2009) Můžeme také uvést příklad z USA, kde je každý rok 324 000 těhotných žen týráno jejich partnery. (Rosa - os, 2011. s. 5)

1.4.3 Ekonomické důsledky

V roce 2010 byla celková částka ekonomických dopadů domácího násilí v České republice odhadnuta na 1 328,2 milionu Kč. V této částce jsou započítány náklady policie (32,3 mil. Kč), soudů v trestněprávním i občanskoprávním řízení (314,2 mil. Kč), státních zastupitelství (7,7 mil. Kč), zdravotnictví (545,9 mil. Kč), dotace na poskytování sociálních služeb (190,4 mil. Kč), nemocenské (25,6 mil. Kč) apod. Konkrétně pracovní neschopnost uvedlo 6% žen. (Kunc, 2012, s. 15 - 28) V této studii však nebyly zahrnuty náklady, jako jsou: sociální dávky, náklady na právní služby, náklady na léky, náklady za zničené věci oběti, ostatní zdroje neziskových organizací apod. (Poláková, 2014, s. 7)

1.5 Historie domácího násilí

Domácí násilí není přítomné jen v moderní společnosti, ale prolíná se celými dějinami lidstva. V minulosti to bylo považováno za vysoce soukromou a intimní věc každé rodiny, takže se nebylo snadné dostatečně bránit. (Hubinková, 2008, s. 215) Dále bylo domácí násilí společností dlouho považováno za okrajovou záležitost, která se týká zejména nejslabších vrstev společnosti. (Vargová, Pokorná a Toufarová, 2008, s. 7) Poslušnost žen vůči muži byla formulována v Bibli, konkrétně v Novém zákoně v Pavlově listu Efezským. (Úlehlová et al., 2009 s. 11).

V minulosti bylo běžným jevem, že po svatbě přecházela žena z moci otce do moci manžela, který o ní i o jejím majetku rozhodoval. Manžel dále určoval, co žena smí a nesmí a mohl ji trestat za „neposlušnost“. (Voňková a Spoustová, 2008, s. 17) Právě manželství bylo od konce 19. století silně romantizováno a převládaly názory, že by mělo být udrženo za jakoukoliv cenu. (Vargová, Pokorná a Toufarová, 2008, s. 7) Ještě na počátku druhé poloviny 20. století bylo ve vyspělých zemích násilí mužů proti ženám sice veřejně deklarováno jako společensky nepřijatelné, přesto však zůstalo široce tolerováno. Naopak představa muže, kterého týrá manželka, mohla v té době být nejspíše karikaturou či uměleckou nadsázkou, která byla nepravděpodobná. Prezentace domácího násilí jako jevu, jenž se týká jen narušených jedinců, činila přiznání přítomnosti domácího násilí pro oběť natolik stigmatizující, že mlčení a snášení násilí bylo většinou přijatelnější volbou. Rozsah tohoto jevu tak zůstával skrytý. (Buriánek a Kovařík, 2006, s. 11)

Až v šedesátých a sedmdesátých letech, se sílením emancipačního úsilí žen v USA a západní Evropě bylo domácí násilí pojmenováno jako společenský problém. Začalo se také ukazovat, že k němu dochází v různých zemích na světě i v různých socioekonomických vrstvách. (Gjurovičová, Kocourková a Koutek, 2000, s. 75) Právě první znalkyní domácího násilí byla v 80. letech 20. století Lenore E. Walker. Tato americká psychologka se specializovala na dynamiku domácího násilí a jeho oběti. Walker je také autorkou koncepce a syndromu „Battered Woman Syndrom“, tedy syndrom týrané ženy (Čírtková, Ptáček a Žukov, 2010)

Ještě v 80. letech, konkrétně v roce 1985 vstoupila v platnost **rezoluce o potírání domácího násilí**. Toto usnesení bylo přijato v Miláně na VII. Kongresu OSN, který se zabýval prevencí kriminality a zacházení s pachateli. Rada Evropy zde definovala domácí

násilí, nastínila modelové postupy prevence apod. V otázce kriminalizace pachatele však byla zdrženlivá a nechala na členských státech, zda začlení postih do jejich právního řádu.

O osm let později, v roce 1993 byla schválena „**Deklarace o odstranění násilí páchaného na ženách**“. (Voňková a Spoustová, 2008, s. 18) Impulsem pro vznik této Deklarace nastala po smrti tří sester Mirabalových v Dominikánské republice. Tyto politické aktivistky byly v roce 1960 brutálně zavražděny na příkaz Rafaela Trujilla, což byl tehdejší diktátor. Tato událost vzbudila obrovský ohlas v mezinárodním společenství a díky nátlaku veřejnosti došlo k pádu daného diktátora. 25. listopadu, tedy den, který je spojen s vraždou sester Mirabalových je dodnes označován jako Mezinárodní den proti násilí na ženách. (Lukeš, 2014, s. 10)

V roce 1995, na čtvrté světové konferenci o ženách, byla přijata **Pekingská deklarace a akční platforma**, která udává 12 hlavních oblastí, které se zabývají odstraněním překážek žen a jejich účasti ve všech oblastech veřejného i soukromého života. Mezi ně řadíme zejména oblast vzdělání (rovný přístup ke vzdělání), posílení zdravotnických služeb pro ženy (snížení úmrtnosti matek), předcházení násilí nebo ústavní zabezpečení (začlenění hlediska rovnosti pohlaví do všech předpisů). Nejdůležitějším posláním Pekingské akční platformy je to, aby se státy zavázaly k formulování národních akčních plánů. Cílem má být prosazování stejných příležitostí pro ženy i muže, vytyčení národních institucionálních mechanismů pro uskutečnění strategických cílů apod. (Lidská práva, 2010 – 2011)

Ačkoliv se v západní Evropě a USA začíná o domácím násilí diskutovat v 70. letech 20. století – v otázkách řešení domácího násilí byla průkopnická zejména Austrálie, USA, Nizozemí a Velká Británie. (Cimrmanová, 2013, s. 83) v České republice se podobný zájem začal probouzet až o 20 let později, tedy v devadesátých letech, po pádu komunistického režimu. V první polovině devadesátých let poutalo partnerské násilí pozornost především nestátních a neziskových subjektů. Až před nástupem 21. století se tento druh násilí dostal do zorného pole veřejné moci. (Voňková a Huňková, 2004, s. 27) V ČR se výzkumy o domácím násilí realizovaly až na přelomu 20. a 21. století a následné neuspokojivé výsledky volaly po nové legislativě. V Poslanecké sněmovně tedy v roce 2002 vznikla Aliance proti domácímu násilí a její hlavní iniciativou bylo vytvoření zákona č. 135/2006 Sb. Tento zákon je platný od 1. ledna 2007. (Cimrmanová, 2013, s. 83)

2 AKTÉŘI DOMÁCIHO NÁSILÍ

Aktéři domácího násilí nejsou pouze násilné a ohrožené osoby, ale často také svědci násilí, kterými mohou být děti nebo další členové společné domácnosti.

2.1 Pachatelé domácího násilí

Časopis Sociální práce/Sociálna práca uvádí, že neexistuje žádná výzkumně zajištěná typologie pachatelů domácího násilí. (Sociální práce/Sociálna práca, 2006 s. 6) To potvrzuje i Vitoušová a Čírtková v knize Sociální práce v praxi, které doplňují, že také bohužel neexistuje přehled typů domácích násilníků, kteří se vyskytují nejčastěji. (Čírtková a Vitoušová, 2005 s. 228) Pod pojmem „pachatel domácího násilí“ si běžná veřejnost většinou představí slabocha nebo nevzdělanou či duševně nemocnou osobu. Pravdou však je, že násilné osoby většinou pocházejí z různých socioekonomických skupin. (Střílková a Fryšták, 2009 s. 19) To znamená, že výskyt domácího násilí není závislý na vzdělání, profesi, věku, národnosti, náboženství, ekonomické situaci a podobně. Lidé, kteří páchají domácí násilí, jsou osoby bez vzdělání, ale i odborníci, kteří mají vystudovanou vysokou školu. (Bednářová et al, 2009, s. 24)

Dle různých průzkumů a zkušeností z praxe je nejčastěji násilnou osobou, která páchá domácí násilí muž a to přibližně v 92 – 98 %. (Bednářová et al, 2009, s. 24) Existuje několik kategorizací násilných osob a v minulých letech probíhaly výzkumy, které zjišťovaly otázky typu: „Kdo jsou osoby, které páchají domácí násilí“? „Jsou všichni stejní“? a podobně. Jeden z odborníků, Ed Gonldof, dospěl v roce 1999 k závěru, že z pachatelů, které zkoumal, mělo 25 % jedinců vážnou psychickou poruchu, 25 % domácích násilníků mělo narcistickou osobnost, 24 % bylo pasivně agresivních, 19 % trpělo klinickou depresí a 50 % dotčených zneužívalo alkohol. Gonldof také prohlásil, že z jeho analýzy dat není možné jasně vyvodit vymezené typy agresorů. (Foltysová, 2005)

Výzkumy, které se zabývají domácími násilníky, mají ale také své slabiny. Tou největší slabinou je právě výběr vzorku. K odborníkům, kteří výzkumy provádějí, se často dostávají jenom domácí násilníci či násilnice, jež stanou před soudem nebo docházejí na speciální program, který jim pomáhá v resocializaci. Právě tento vzorek je bohužel velmi zkreslený. (Slánský, 2006, s. 4) I přesto se několik autorů snažilo zařadit pachatele domácího násilí do několika kategorizací. Vybrala jsem kategorizaci domácích násilníků dle psychologického profilu podle Střílkové a Fryštáka:

- 1) **Domácí násilník**, neboli také osoba dvojí tváře. Tuto osobu považuje okolí za slušného člověka, ale doma se chová zcela jinak.
- 2) **Normální násilník** – zažíval v dětství domácí násilí a nyní kopíruje tento model do své nové rodiny. Pokud tento jedinec cítí vinu, pak zde existuje šance na zlepšení.
- 3) **Reaktivní násilník** – reakce na domnělé či skutečné ústrky ze strany druhého partnera, je zde celkem příznivá prognóza, jelikož je příčina většinou vztahová.
- 4) **Stresovaný slaboch** – spouštěčem násilí je domnělá či skutečná životní krize, svého partnera „používá“ k zástupnému odreagování.
- 5) **Rozpadlý alkoholik**
- 6) **Nepolepšitelný násilník či sociální sadista** (Střílková a Fryšták, 2009, s. 19)

O násilných osobách existují poznatky, které pocházejí ze tří hlavních zdrojů. Prvním zdrojem jsou kriminologické výzkumy, druhým zdrojem jsou psychologicky zaměřené výzkumy a třetí zdroj pochází přímo od obětí.

Kriminologické výzkumy se zabývají zejména oficiálními sankcemi, a jak na ně násilníci reagují. Příkladem lze uvést výzkumný projekt, který realizoval L. W. Sherman. Tento projekt je známý pod názvem Minneapolský experiment a jeho cílem bylo zjistit policejní opatření, která jsou nejefektivnější při kontaktu s domácím násilím. Efektivita zde znamenala snížení rizika opakovaného útoku proti stejnému jedinci. Těmito výzkumy se ukázalo, že na některé osoby má hrozba sankcí odstrašující efekt. Roli zde hrála především zaměstnanost a rodinný status, to znamená, že čím více je agresor na sociálních vazbách a procesech konformity závislejší, tím senzitivněji reaguje na negativní sankce. (Matoušek et al., 2005, s. 229)

Psychologicky zaměřené výzkumy se zaměřují na agresorovu psychiku a klinické zkoumání typických rysů násilníka. Tyto výzkumy se koncentrují zejména na konkrétní výzkumné otázky, můžeme uvést např. problém, v čem se odlišují pachatelé domácího násilí od obyčejných kriminálních. Tento zdroj poznatků bývá pro svou nižší využitelnost často hodnocen jako příliš akademický. (Matoušek et al., 2005, s. 229)

Posledním zdrojem o domácích násilnících jsou **oběti**. Právě z tohoto pramene pocházejí typologie členící násilníky podle toho, jaké používají vzorce týrání partnera. Příkladem lze uvést Angličanku Pat Craven, která navrhla osm základních typů agresorů: žárlivec, surovec, lhář, špatný otec, sexuální násilník, vyděrač, psychický utlačovatel a pán domu. Craven popisuje jednotlivé typy a následně je používá při terapii pro oběti domácího

násilí. Co se týká ČR, dle orientačních informací se zdá, že u nás převládá vyděračský surovec, jež svoji oběť psychicky a fyzicky týrá. (Matoušek et al., 2005, s. 229)

Údaje z výzkumů o násilných osobách

Ze statistických údajů v ČR se dozvíme, že nejčastější násilnou osobou jsou muži ve věku okolo 35 let, kteří páchají domácí násilí na svých manželkách nebo partnerkách. (Intervenční centrum Ostrava, 2014, s. 4) Ze statistiky Rosa vyplývá, že nejčastějšími pachateli domácí násilí jsou muži s vysokoškolským vzděláním (37,5 %), dále to jsou muži se středoškolským vzděláním – konkrétně (34 %). 22 % násilníků má výuční list a 7 % agresorů má základní vzdělání. (Vavroňová a Hronová, 2014, s. 4)

2.2 Oběti domácího násilí

Obětí domácího násilí se může stát kdokoliv, bez ohledu na vzdělání, věk, ekonomické postavení, rasový původ apod. Neexistuje tedy žádný ustálený osobnostní profil oběti. (Voňková a Spoustová, 2008, s. 65) Oběťmi se mohou stát muži, ženy, může jít o týrání dětí rodiči nebo naopak napadání rodičů dospívajícími či dospělými potomky, útoky na staré osoby, osoby s mentálním či fyzickým postižením apod. (Králičková et al., 2011, s. 9) U laické veřejnosti se ale bohužel stále velmi často setkáváme s názory, že oběti se může stát pouze nesamostatná či závislá a pasivní osoba. (Střílková a Fryšták, 2009, s. 21)

Až 95% obětí domácího násilí však tvoří ženy, přičemž násilníci jsou současní nebo bývalí partneři. (Appeltoová, Kubálková a Wennerholm, 2010, s. 40) Mužských obětí domácího násilí je asi 2 – 5 %, ale objevují se i studie, které začínají zpochybňovat jednostrannost násilí v domácnosti. Například v ČR byl v roce 1999 proveden výzkum s názvem „Bezpečnostní rizika“, který měl za cíl zjistit násilí v partnerských vztazích. Výsledkem bylo, že se slovním ponižováním či srážením sebedůvěry se setkala 22 % mužů a 25 % žen. (Vymětalová, b. r, s. 105) Dalším příkladem podobné studie je výzkum z Nizozemska, který prováděl Van Dijk s jeho týmem. Figurovalo zde přibližně 1 000 obyvatel Nizozemska, kteří byli náhodně vybráni, konkrétně se jednalo o 516 mužů a 489 žen. Výsledkem tohoto výzkumu bylo, že obětí fyzického násilí se cítilo 35 % mužů a 34 % žen. Za zmínku určitě také stojí údaje ze statistiky DONA linky, ze které plyne, že poměr týraných mužů a žen se v určitých věkových kategoriích může měnit. Příkladem

můžeme uvést seniorský věk, kdy dochází k nápadnému vzrůstu procenta mužů, kteří jsou týráni. (Čírtková, 2005)

Osoba, která je ohrožená domácím násilím nemusí na začátku vztahu často poznat, že její partner má násilnické sklony. Po určitou dobu, a zejména na začátku vztahu, je agresor milý, trpělivý, pozorný a často oběť obdarovává různými dárky a květinami. Násilník začne často jednat zcela odlišně až v situacích, které bychom mohly nazvat jaké „zátěžové“ (nedostatek peněz, těhotenství a narození dítěte, ztráta zaměstnání apod.) V období, kdy se násilnické sklony objeví, má ohrožená osoba většinou pocit, že nemá sílu na ukončení násilného vztahu. Existuje několik důvodů, proč oběti zůstávají v domácnosti, kde se objevuje násilné chování. Mezi ně patří:

Ekonomická závislost – oběť často nemá vlastní příjem, byt nebo nemá kam odejít. Mezi další důvody patří **strach z budoucnosti**, protože se ohrožená osoba bojí, co se stane, když odejde od agresora. Co bude sama dělat, co bude s dětmi, jak násilná osoba na její záměr zareaguje a mnoho osob má také obavy, jak na to bude pohlížet okolí. Třetí důvod, proč oběť od násilného partnera neodejde, je **nedostatečná znalost legislativy a práv oběti domácího násilí**. Posledním důvodem, který je bohužel i dnes poměrně častý, je **tradiční obraz o roli ženy**. I dnes se bohužel traduje, že žena má žít pro druhé, má potlačovat vlastní potřeby ve prospěch rodiny, nese odpovědnost za klima v rodině a případně nese vinu za to, že rodina nefunguje. (Matoušek, 2005, s. 233)

Pokud se však oběť rozhodne násilí řešit, tak nejčastěji vyhledá pomoc lékaře, a to až v 72 %, následuje pomoc Policie (68 %) (Marková, Venglářová a Babiaková, 2006, s. 179)

Oběti domácího násilí často spojují psychické příznaky jako je:

- snížené sebevědomí a sebeúcta,
- ztráta psychické stability,
- nápadná oddanost vůči násilníkovi apod.
- stud, situaci se snaží dlouho zvládat, přizpůsobit se jí,
- pocit bezmoci, deprese (Persefona, 2010, s. 14).

Voňková a Spoustová ve své knize Domácí násilí v českém právu z pohledu žen uvádí pět typů obětí:

První z nich je **zúčastňující se oběť**, to potvrzuje teorii o násilných trestných činech, že násilná a ohrožená osoba se většinou znají a vzájemné působení mezi nimi ovlivňuje

motivaci agresora. To platí tedy zejména o domácím násilí, které zařazujeme mezi tzv. vztahové delikty.

Druhý typ je **nezúčastňující oběť**, zde k vzájemnému působení mezi obětí a agresorem nedochází, takže osoba, která je ohrožená domácím násilím nemůže dostatečně vnímat ohrožení.

Třetím typem je **provokující oběť**, to znamená, že oběť podcenila situaci a bezděčně či záměrně se vystavila nebezpečí. Mohou to být jedinci s viktimogeními faktory (jak subjektivní, tak objektivní) nebo se může jednat o osoby, které byly dohnány k násilnému útoku, kterému často i dlouho předcházelo nesnesitelném týrání blízké osoby, což bývá nejčastěji manžel.

Mezi další typ osoby, která je ohrožená domácím násilím řadíme **latentní (skrytou) oběť**. U této osoby se hromadí všechny viktimogení faktory, které nejsou na veřejnosti manifestovány. Jde o trestné činy s vysokou latencí, které jsou páchané většinou v rodinách a jejich neoznámení naráží na předsudky a emoční bariéry. Mezi poslední typ řadíme **nepravou oběť**, což je jedinec, který se ocitl v nesprávný čas na nesprávném místě. (Voňková a Spoustová, 2008, s. 75 – 76)

Údaje z výzkumů o ohrožených osobách

Ze statistických údajů v ČR víme, že nejčastější osobou, která je ohrožená domácím násilím bývá žena ve věku kolem 30 let, která má dvě a více dětí. Velmi rizikovou a početnou skupinou obětí jsou ale také senioři. (Intervenční centrum Ostrava, 2014, s. 5) Jiné statistiky uvádějí, že nejčastějšími oběťmi jsou ženy ve věku 35 – 39 let. Mezi oběťmi jsou nejčastěji zastoupeny ženy, které mají středoškolské vzdělání, a to konkrétně 46 %. Následují ženy s vysokoškolským vzděláním (37 %), dále to jsou ženy s výučním listem - 12 % a ženy se základním vzděláním - 5 %. Z čehož 42 % žen je zaměstnaných, 26 % na mateřské dovolené a 18,4 % žen je ekonomicky neaktivních či vyloučeno z pracovního trhu (např. studentky, ženy v důchodu, nezaměstnané apod.). (Vavroňová a Hronová, 2014, s. 2 - 5) Z průzkumů také vyplynulo, že v ČR čelilo nějaké formě domácího násilí 40% žen. V přepočtu na populaci to je 1,4 milionu žen. (Kunc, 2012, s. 24)

2.3 Svědci domácího násilí

Nejčastějšími svědky domácího násilí jsou děti, a to až v 95% případů. Přítomnost dětí při domácím násilí má podle poznatků velký dopad na jejich psychický a sociální vývoj. Na jednu stranu jsou vystaveny psychickému týrání, na druhou stranu si ale osvojují nežádoucí způsoby chování pro svůj život v dospělosti. (Voňková, 2012, s. 37) Tyto děti prožívají různé emoce, jako je například strach, bezmoc a hněv. Děti často neví, jak se s těmito pocity vyrovnat. Mají strach promluvit o násilí v rodině a zároveň mají obavy o rodiče, který je násilím ohrožen, bojí se také o sebe a trpí rozporupnými pocity, např. ambivalence - nenávidí rodiče, který se dopouští násilí, ale zároveň jej mají rády. Světová zdravotnická organizace označuje výskyt dětí při domácím násilí za jejich psychické týrání. Pokud dochází k domácímu násilí za přítomnosti dětí, může se u nich projevit tzv. syndrom týraného dítěte. Tyto děti mají stejné příznaky jako děti, které trpí syndromem CAN, tedy syndromem týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. (Spondea, 2012)

Traumatizace z domácího násilí má i dopad na školní výkon dítěte, projevuje se to zejména:

- Narušenou pozorností, roztěkaností, dítě je často v zaujetí vlastních vzpomínek a pocitů,
- v důsledku zhoršené kvality spánku je u dítěte zvýšená unavitelnost až vyčerpanost,
- V třídním kolektivu se často projevuje větší staženost, popudlivost až agresivním chováním. Dochází k narušení vztahů s vrstevníky,
- vlivem traumatizace se snižuje kvalita ukládání nových informací do paměti,
- výkonnost dítěte je celkově snižena, (Budinská, 2014, s. 4)

Svědectví dětí patří mezi traumatické zážitky na celý život, navíc 40 – 60% otců, kteří jsou násilní ke svým partnerkám, týrá i své děti. Často se také stává, že děti se stávají prostředkem k manipulaci či získání kontroly nad obětí domácího násilí. Alarmující skutečností však je, že na přítomnost svědků u násilí se v ČR stále poměrně často nepohlíží v praxi úřadů a soudů jako na nic závažného. (Appeltová, Kubálková a Wennerholm, 2010, s. 40) V reakcích na domácí násilí často shledáváme příznačné rozdíly mezi dívkami a chlapci. Dívky se spíše stahují do sebe a snaží se být co nejméně nápadné, kdežto u chlapců se spíše objevuje výbušné, „zlobivé chování“. V dospělosti to u těchto dětí vede k převzetí role násilníka a oběti. (Úlehlová et al., 2009 s. 52)

3 PREVENCE

Prevence domácího násilí rozlišujeme na primární, sekundární a terciální. V boji proti domácímu násilí má velmi důležitou roli.

Primární prevence

Cílem primární prevence je snížení rizika násilného chování v celé populaci. Měla by nastoupit v dobu, kdy ještě k domácímu násilí nedošlo. (Vargová, Pokorná a Toufarová, 2008, s. 103) Je velmi důležitá již od dětství, a to přístupem rodičů, kteří dítě vychovávají k odpovědnosti, toleranci vůči odlišnostem, zdravému sebevědomí a dovednosti řešit problémy. (Ševčík a Špatenková, 2011, s. 19) Je také velmi důležité budovat kvalitní rodinné zázemí a dostatečná informovanost o tom, co je v rodinných vztazích považováno obvykle za „normální“ a co by již nemělo být přípustné (např. bití, nadávání apod.) (Ševčík a Špatenková, 2011, s. 152) Primární prevence má mít za výsledek celkové snížení tohoto jevu. Může se realizovat několika způsoby, a to:

- Systém trestního práva

V minulosti bylo hlavní příčinou vysokého výskytu partnerského násilí vliv právních a kulturních norem, kdy měl muž právo svoji manželku fyzicky trestat. V západní společnosti skončila platnost těchto zákonů až koncem 19. století. Státy, které domácí násilí nekriminalizovaly, jsou považovány za porušovatele mezinárodních norem o lidských právech.

- Pracoviště

K základním krokům primární prevence partnerského násilí je ukončení dominance mužů ve společnosti, včetně právní, ekonomické a politické nerovnosti.

- Školství

V USA byly v 80. letech 20. století prováděny ve všech stupních vzdělávacího systému preventivní programy proti násilí. Tyto programy se staly velice oblíbenými. Následné studie zjistily, že studenti, kteří se účastnili povinných školních programů, jsou k domácímu násilí méně tolerantní.

- Masová média a technologie

Přestože média mnohdy propagují násilí, také velkým dílem přispívají k primární prevenci násilí, včetně partnerského násilí. Děje se to např. díky kampaním a programům, které jsou zaměřeny zejména na zvýšení povědomí veřejnosti. (Smith a Straus, 2003)

Sekundární prevence

Tento typ prevence se zaměřuje na včasné odhalení domácího násilí. Pod pojmem sekundární prevence si můžeme představit kroky, opatření a zásahy, jejichž cílem je zabránit komplikacím a zhoršování situace v dané rodině. Mezi časné ukazatele domácího násilí můžeme zařadit zejména problémy v rodinné komunikaci, výskyt stresorů, které na sebe navzájem spolupůsobí a predisponované pozadí dané rodiny. Sekundární prevence může mít formu poradenství nebo terapii a krizovou intervenci. Tato podoba sekundární prevence je poskytována nejen aktérům domácího násilí, ale i dalším jedincům v domácnosti, kteří jsou daným problémem zasaženi. (Ševčík a Špatenková, 2011, s. 152 - 153)

Velmi důležitou úlohu zde hrají pracovníci pomáhajících profesí (např. sociální pracovníci, lékaři, psychologové, učitelé, policisté apod.) (Ševčík a Špatenková, 2011, s. 115) V rámci této prevence je také důležité dosáhnout pochopení orgánů, které jsou činné v trestním řízení. Je také nezbytné poučit oběti o domácím násilí, jak se mu bránit, jak se dovolat pomoci atd. (Voňková, Huňková a kol., 2004, s. 42)

Terciární prevence

Terciární prevence vychází z faktu, že v rodině bylo opravdu spácháno domácí násilí. Snaží se eliminovat negativní dopady domácího násilí a zabránit jeho opakování. Jejím cílem je tedy zmírnění následků či úplné odstranění následků násilí v rodině. Dále se snaží o návrat zasažených osob do normálního života bez násilí. Zasaženými osobami se rozumí násilné i ohrožené osoby a svědci domácího násilí, což bývají nejčastěji děti. Tento typ prevence tedy zahrnuje zejména reintegraci, reedukaci, sociální rehabilitaci, pedagogickou rehabilitaci – u dětí, resocializační činnosti i komplexní sociální služby, včetně ubytování, sociálních dávek apod. (Ševčík a Špatenková, 2011, s. 153)

V tomto typu prevence nejde jen o satisfakci a pomoc poškozených, ale také o práci s násilnými osobami. Pro tyto jedince je třeba připravit programy, zejména tzv. kognitivní restrukturalizace pachatele, která vede ke změně přesvědčení, že za násilí může oběť. Terciární prevence musí směřovat k tomu, aby se násilí v rodině neopakovalo. (Voňková, Huňková a kol., 2004, s. 43)

3.1 Organizace v ČR

Do prevence domácího násilí můžeme také zařadit organizace, které pomáhají s primární, sekundární i terciární prevencí.

V České republice se problematice násilí mezi partnery dlouho nedostávalo přiměřené pozornosti. Ještě před rokem 1989 nebylo toto téma vůbec předmětem veřejné diskuze. Jedny z prvních organizací, které se zabývaly pomocí obětem domácího násilí, začaly postupně vznikat v 90. letech 20. století (Buriánek, Pikálková a Podaná, 2014, s. 10) Oběťmi trestných činů se zabývá zejména Bílý kruh bezpečí. Osobami, které jsou ohroženy domácím násilím, se zabývají organizace, jako je např. Acorus, Rosa, apod. (Davidová, 2012)

Uvedením v platnost Zákona č.108/2006 Sb. (zákon o sociálních službách) a Zákona č. 135/ 2006 Sb., což je zákon na ochranu před domácím násilím, od 1. 1. 2007 fungují tzv. intervenční centra (Davidová, 2012). Na území České republiky je jich celkem 18 a nacházejí se zejména ve větších městech, což je: Praha, Brno, Olomouc, České Budějovice, Plzeň, Zlín, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Jihlava, Liberec, Ostrava, Havířov, Kladno, Sokolov, Mladá Boleslav, Příbram, Nymburk a Pardubice. (Registr poskytovatelů sociálních služeb, b. r.) Model intervenčních center v ČR se inspiroval zkušenostmi z Rakouska. Tato centra poskytují osobám, které jsou ohroženy domácím násilím tzv. proaktivní služby. To znamená, že aktivně kontaktují oběti domácího násilí a informují je o jejich právech, specializovaných centrech a možnostech pomoci. (Davidová, 2012)

Mezi prioritu těchto center řadíme poskytnutí intenzivní krátkodobé pomoci osobám, které jsou ohroženy domácím násilím a pokud je potřeba, tak odkázat daného jedince na dlouhodobou péči do navazujících organizací. Informace o osobách ohrožených domácím násilím může intervenční centrum získat dvojitým způsobem. Buď tyto osoby navštíví dané centrum samy, nebo informace o oběti putují od Policie ČR. Povinností Policie je tuto skutečnost intervenčnímu centru nahlásit, a to do 24 hodin od vykazání násilníka. Intervenční centrum má následně povinnost obět' kontaktovat do 48 hodin. (Buskotte, 2008, s. 115)

Ve Zlínském kraji, konkrétně přímo ve Zlíně se nachází jedno intervenční centrum. Nachází se v centru poradenství pro rodinné a partnerské vztahy, které tvoří tři samostatné pracoviště poskytující sociální služby a tyto služby svým charakterem na sebe úzce

navazují. Jedná se tedy o intervenční centrum, poradenské centrum a centrum náhradní rodinné péče. Nabízené služby jsou bezplatné, diskrétní, nestranné a s individuálním přístupem ke klientovi. Služby intervenčního centra jsou poskytovány na pracovištích ve Zlíně, Kroměříži, Uherském Hradišti a Vsetíně. Věkovou strukturu uživatelů služby intervenčního centra tvoří osoby starší 16 let. (Centrum – poradenství, 2015)

Ve Zlínském kraji také najdeme neziskovou organizaci **Lidská pouta, z. ú.**, Tato poměrně nová nevládní, nezisková organizace vznikla 25. 11. 2014 při příležitosti Mezinárodního dne proti násilí na ženách. Zaměřuje se na boj proti násilí v rodině, bez ohledu na věk nebo pohlaví. Tato organizace pořádá odborné přednášky na školách pro studenty, odborníky i veřejnost. Dále se zaměřuje na anonymní setkání s lidmi, kteří potřebují pomoc a radu v problematice domácího násilí. Její snahou je také působit jako nezávislý rádce, mediátor a pomocník v těchto těžkých životních situacích. Lidská pouta také spolupracují s dalšími organizacemi jako je například orgán sociálně právní ochrany dětí (OSPOD). (Žena v tísní, 2014)

Velmi známou organizací v ČR je **Bílý kruh bezpečí**, který vznikl 4. září 1991. Nezabývá se pouze osobami ohroženými domácím násilím, ale i oběťmi a svědky jiných trestných činů. Posláním Bílého kruhu bezpečí jsou tři cíle a to zejména: podílet se na prevenci kriminality, poskytovat přímou pomoc jedincům, kteří se stali svědky či přímo oběťmi trestného činu a poslední cíl je snaha o zlepšení práv a postavení poškozených v trestním řízení. Tato organizace provozuje v ČR celkem 9 poraden a poskytuje bezplatnou, odbornou, diskrétní a nestrannou pomoc. Kromě obětem a svědkům trestných činů poskytuje pomoc i pozůstalým po obětech a to jak morální, tak emocionální podporu. (Domácí násilí, 2007)

Bílý kruh bezpečí je zřizovatelem **DONA linky**, což je specializovaná služba telefonické krizové pomoci pro osoby, které jsou ohroženy domácím násilím. Funguje od 11. září 2001 v nepřetržitém provozu, kde lidem poskytuje odbornou psychologickou, právní, morální a organizační podporu. Dále pomáhá lidem zorientovat se v jejich aktuální situaci, poskytuje praktické rady ohledně dalšího vhodného postupu, pomáhá sestavovat tzv. bezpečnostní plán, včetně vyhledání bezpečného ubytování a v případech vážného ohrožení zdraví a života přivolá urgentní pomoc. (Buskotte, 2008, s. 152) Od 11. září 2001 do 11. září 2014 vyřídil tým 28 konzultantů přes 47 000 volání. (DONA linka, 2014)

Nadace **ROSA** byla založena v roce 1993 dvěma sociálními pracovníci, Marií Vavroňovou a Zdenou Prokopovou. Dlouhodobým cílem této organizace byl vznik utajeného azylového domu pro ženy a jejich děti, jenž se staly obětí domácího násilí. To v současné době také nabízí a k tomu ještě další služby, jako je odborné poradenství v oblasti domácího násilí, telefonickou krizovou pomoc SOS ROSA Linka. Ta funguje od pondělí do pátku od 9. do 18. hodiny a také pořádá semináře a kurzy o domácím násilí, které jsou věnovány policistům, zdravotníkům, sociálním pracovníkům, studentům apod. (Rosa-os, 2014)

Koncem roku 1993 také vzniklo konzultační středisko pro ženské projekty **proFem**. Od začátku se tato organizace zaměřovala zejména na porušování ženských práv, zejména v oblasti domácího násilí. proFem organizuje různé workshopy, konference, kulaté stoly, mediální kampaně apod. Jedním z důležitých projektů je AdvoCats for Women, což je projekt, který vznikl v roce 1998 proškolením 26 českých a slovenských právniček. Věnuje se poskytování bezplatného právního poradenství a pomoci ženám, které jsou postiženy domácím a jiným násilím. Patronkou a propagátorkou této organizace je moderátorka Michaela Jílková. (Frýdlová, 2014)

K překonání tíživé situace slouží lidem také občanské sdružení **Acorus**. Klientkami tohoto sdružení jsou převážně matky s dětmi, které mohou využít nabízené služby, jako je odborné sociální poradenství (bývá realizováno v ambulantní poradně, kde mohou využít např. i psychologickou a psychoterapeutickou pomoc), právní poradenství, krizová lůžka (zde mohou být oběti ubytovány až 5 pracovních dnů a v případě potřeby také získat potravinový balíček) nonstop linku a byty následné pomoci. V těchto bytech mohou bydlet 3 klientky s dětmi po dobu 1 – 2 roky. (Janovská, 2012)

Další organizace, která poskytuje bezplatnou psychologickou, právní a sociální pomoc je organizace **Persefona**. Vznikla v roce 2007 odloučením od Ligy lidských práv, což byl program, který také poskytoval pomoc osobám ohrožených domácím násilím a to již od roku 1999. Tato organizace se nachází v Brně, ale pracovníce mohou s klienty konzultovat i v Ivančicích, Slavkově u Brna, Tišnově a Židlochovicích. Je poskytována pomoc nejen obětem domácího a sexuálního násilí, které jsou starší 18 let, ale usiluje také o rozvíjení programu terapií pro násilné osoby nejen v rámci Brna, ale celého Jihomoravského kraje. (Persefona, 2015)

3.2 Kampaně

V prevenci domácího násilí sehrávají velmi důležitou úlohu také kampaně proti domácímu násilí. Uvádím zde tři kampaně, které probíhají na území České republiky.

- **Mlčení bolí**

Tato kampaň odstartovala v červnu 2015 a probíhá ve všech regionech ČR. Jejím hlavním cílem je zbořit mýty a prolomit tabu ohledně problematiky domácího násilí a zviditelnit intervenční centra a jejich činnost v ČR. Do této kampaně se zapojilo a propůjčilo jí svou tvář mnoho známých českých osobností, jako je Veronika Freimanová, Roman Šebrle, Bára Basiková, Jiří Bartoška a další. Symbolem je páska přes ústa těchto osobností a následné stržení, čímž vybízejí společnost, aby se nebála o domácím násilí otevřeně mluvit. Následnou součástí kampaně je také výzva na sociálních sítích, aby lidé vyjádřili svou podporu sdílením své fotografie, kde mají pásku přes ústa a hastagem #mlceniboli. (Mlčení bolí, 2015)

- **Bílá stužka**

Tato kampaň vznikla v roce 1991 v Kanadě, kdy několik tamních mužů otevřelo diskuzi mezi muži o násilí na ženách. Následně za pouhých šest týdnů připrav, začalo 100 000 kanadských mužů nosit bílou stužku. S nápadem rozjet tuto kampaň i v České republice přišla Liga otevřených mužů (LOM) (Domácí násilí, 2007). Od roku 2009 se právě Liga otevřených mužů stala patronem této kampaně. I v České republice nosí tito muži jako symbol bílou stužku, kterou si mohou za 50 Kč zakoupit. (Muži proti násilí, 2016).

- **Avon proti domácímu násilí**

Tato kampaň byla spuštěna v roce 2008 pod heslem „Mluvme spolu o domácím násilí“. Díky této kampani se podařilo za poměrně krátké období zpět násobit počet telefonátů na nonstop linku občanského sdružení Acorus. Od roku 2008 zaznamenaly až 3,5 krát vyšší návštěvnost odborné poradny než v roce 2007. Tváří a ambasadorkou kampaně Avon proti domácímu násilí je topmodelka Daniela Peštová. (Nenechte si ubližovat, 2014)

4 MÝTY

S problémem domácího násilí v partnerských vztazích je stále propojeno mnoho různých mýtů a předsudků. Často zabraňují i tomu, aby se ohroženým osobám dostalo adekvátní pomoci.

Mýtus č. 1 Domácí násilí je soukromá záležitost, do které by nemělo okolí zasahovat

Toto je snad největší a nejčastější mýtus o domácím násilí. Pravdou však je, že násilí nemůžeme tolerovat a je jedno, zda se jedná o násilí mezi cizími či blízkými osobami. Násilí není a nikdy se nesmí stát soukromou záležitostí. (Čírtková a Vitoušová, 2007). Násilná osoba si myslí, že má na své jednání právo. Okolí ho akceptuje a nijak na něj nereaguje, takže týrání nadále pokračuje. Ohrožená osoba naopak získává pocit, že se na podporu zvenčí nemůže spolehnout a bojí se komukoliv svěřit. (Intervenční – centrum. cipslk, 2012)

Mýtus č. 2: Domácí násilí se týká jen sociálně slabších vrstev

Několik výzkumů i zkušeností z praxe ukazuje, že domácí násilí se vyskytuje napříč všemi sociálními vrstvami bez ohledu na věk, příjmy, bydliště, rasu, vzdělání, náboženské vyznání či společenské postavení. Je nutno připustit, že v nižších společenských vrstvách je násilí možná více vidět a může platit úměra, že čím je vyšší postavení a vzdělání násilné osoby, tím rafinovanější může být domácí násilí. (Intervenční – centrum. cipslk, 2012)

Mýtus č. 3: Týranou ženu i násilnou osobu lze na první pohled rozeznat

Násilí je velmi dobře ukryto za zavřenými dveřmi domovů. Násilník se jeví svému okolí často jako sympatická, klidná osoba. Týraná žena se za svoji situaci stydí, a tudíž se často nesvěří ani své nejlepší přítelkyni. Svá zranění skrývá nebo je různě bagatelizuje, takže pro ně nachází různé výmluvy. (Persefona, 2015)

Mýtus č. 4: Domácí násilí je okrajová záležitost, která se týká jen několika lidí

Vargová a kol., ve své knize uvádí příklad z Velké Británie, kdy 40-50% zavražděných žen je zabito jejich manželem či partnerem. Více než čtvrtina ohlášených případů tvoří případy domácího násilí. Dle Federal Bureau of Investigation, násilí mezi

partnery ve Spojených státech tvoří příčinu zranění žen, což znamená více než dopravní nehody a přepadení dohromady. (Vargová et al., 2008 s. 18)

Mýtus č. 5 Oběť si násilí zaslouží, protože násilnou osobu provokuje

Násilní partneři se na “vyprovokování” k násilí často vymlouvají. Důvodem k násilí je pro ně cokoliv, co není podle jejich představ. Na veřejnosti se však dovedou ovládat (nenapadají např. kolegy v práci, spolucestující apod.). K násilí v rodině se uchylují proto, aby získali nad partnerem absolutní moc a kontrolu. Omluvou pro fyzické napadení či psychický teror ale nemůže být žádné jednání ani fakt, že se jedná o partnerku/partnera či manželku/manžela. (ic-brno, b. r)

Mýtus č. 6 Příčinou domácího násilí je konzumace alkoholu

Alkohol ani jiné látky nepatří mezi příčinu domácího násilí. Někdy agresori pijí alkohol, protože stav opilosti mohou použít jako argument pro své násilné chování a aby nemuseli přebírat zodpovědnost za své činy. (Čírtková a Vitoušová, 2007, s. 44 - 45) Pikálková a kol., však dodávají, že alkohol působí v mnoha případech jako stimulační faktor a mívá také velký vliv na odbourávání zábran. (Pikálková et al., 2009, s. 53)

Mýtus č. 7 Kdyby násilí bylo tak hrozné, oběť by násilníka opustila

Rozchod s násilnou osobou je spjat se strachem. Ohrožená osoba má například strach z toho, že se o sebe a často i své děti nedokáže postarat – převládá tady zejména strach ohledně materiální a ekonomické stránky. Ohrožené osoby se v podobné situaci také začnou zaobírat otázkou, zda nejsou nakonec ony, které nesou vinu na tom, že v jejich partnerském životě to prostě nevyšlo. Pokud se oběť před násilnou osobou zmíní, že ho plánuje opustit, často dochází k tomu, že násilník začne být ještě agresivnější a také začne vyhrožovat stylem: „Přede mnou se neschováš“, „když mě opustíš, seberu ti děti“ apod. Takové výhrůžky oběť úplně odzbrojí a ze strachu ztratí všechnu odvahu ho opustit a začít nový život v klidu a harmonii. (Buskotte, 2008 s. 26)

Mýtus č. 8 Oběti mají násilí rády, a proto od násilníka neodejdou

Opět jeden z velice častých mýtů, který tvrdí, že ohrožená osoba má násilné chování ráda a potřebuje ho, což je důvod, proč násilnou osobu neopustí. Pravdou je ale bohužel opak. (Matoušková, 2013, s. 25)

5 LEGISLATIVA

V legislativě ČR sice trestný čin s názvem „domácí násilí“ nenajdeme, ale tento čin ošetřuje několik zákonů. V současné době je v Evropě deklarováno zákonem, že domácí násilí není přijatelným fenoménem a jeho řešení by mělo přesahovat hranice soukromí. (Cimrmannová, 2013, s. 85)

5.1 Zákon č. 273/2008 Sb.

Zákon č. 273/2008 Sb. je zákon o Policii. V hlavě zákona VII, konkrétně v §§ 44 až 47 najdeme pojem „vykázání“. Vykázání vstoupilo v platnost od 1. ledna 2007 a poté bylo od 1. ledna 2009 nově upraveno. Od roku 2007 musela násilná osoba opustit společné obydlí a jeho blízké okolí a nesměla do obydlí vstupovat, ani se v něm zdržovat. Od roku 2009 se musí vykázaná osoba zdržet i setkávání a nežádoucího sledování a obtěžování jakýmkoliv způsobem. To znamená, že Policie ČR od roku 2009 poskytuje ohrožené osobě současně personální i teritoriální ochranu (dříve byla pouze ochrana teritoriální). (Centrála Bílého kruhu bezpečí, 2009).

Vykázání umožňuje policistům za určitých podmínek vykázat agresora z obydlí, které společně obývá s obětí. Tyto podmínky jsou splněny, pokud lze důvodně předpokládat, že dojde opět k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví a svobodě či vážnému útoku proti lidské důstojnosti. Policie ČR může vykázat i osobu, která v daném okamžiku není přítomná na místě zásahu. Pokud je násilná osoba na místě, má právo si sbalit věci, které slouží k osobní potřebě, potřebné dokumenty, cennosti atd. Dále je vykázaná osoba povinna vydat policistům klíče a neprodleně musí opustit prostor, na které se vztahuje rozhodnutí o vykázání. Vykázání trvá 10 dnů – není možné tuto dobu zkrátit, a to ani se souhlasem ohrožené osoby. V této době se může agresor vrátit pro další věci, avšak pouze jedenkrát a to za přítomnosti policisty. Ve zkušební době je policista také povinen do tří dnů provést kontrolu, kde zjistí, zda je rozhodnutí o vykázání dodržováno. (Persefona, 2010, s. 23 – 24)

Vykázání a statistika

Dle dostupných informací bylo od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2015 vykázáno 10 261 násilných osob. V roce 2007, tedy v roce, kdy toto ustanovení začalo platit, bylo vykázáno 862 osob. V roce 2008 to bylo 679 osob, kdežto v roce 2015 již bylo vykázáno 1306 osob. Například ve Zlínském kraji bylo za celou dobu vykázáno 691 násilných osob.

V Jihomoravském kraji 961 agresorů. (Domácí násilí, 2016) Policie ČR zaznamenává průměrně 17 výjezdů za den k incidentům, které nesou znaky domácího násilí. 14% z nich končí vykázaním. (BKB, 2009) Největší počet eskalací domácího násilí a následného vykázaní je v měsíci dubnu, o čemž svědčí 139 případů vykázaní v roce 2015. (BKB, 2009)

5.2 Zákon č. 135/2006 Sb.

Ochrana před domácím násilím je v České republice upravena zákonem č. 135/2006 Sb. Zákon na ochranu před domácím násilím je účinný od 1. 1. 2007. (Voňková, 2012, s. 5) Přijetím tohoto zákona se změnilo některé zákony, které se týkají oblasti ochrany před domácím násilím. Česká republika se tímto přidala k zemím EU, jejichž legislativa vytváří právní rámec pro prevenci domácího násilí a odbornou pomoc ohroženým osobám. (Voňková a Spoustová, 2008, s. 83) Tato právní úprava je postavena na třech vzájemně provázaných pilířích, a to Policii ČR, intervenčních centrech a soudech, které rozhodují v civilních věcech. (Vitoušová a Vedra, 2009, s. 4)

Zákon č. 135/2006 Sb. Je navržen na třech principech. Prvním je princip **priority práv** – zákrok do soukromí je přípustný, pouze pokud je nezbytný pro ochranu zdraví, života, práv a svobod oběti. Druhým principem je princip **subsidiarity**, to znamená, že bezpečnost oběti je zajištěna opatřeními, které mají netrestní povahu. Třetím principem je **odvrácení hrozby nebezpečí** – opatření zákona je preventivní reakce na rizikové chování. (Voňková a Spoustová, 2008, s. 83)

5.3 Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník.

Tento trestní zákoník upravuje trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199), který se na případy domácího násilí vztahuje. Tato stať se nachází v druhé části, hlava IV: Trestné činy proti rodině a dětem. V trestním zákoníku také najdeme definice pojmů jako je společné obydlí, osoba blízká a jiná osoba (např. nájemník), pachatel, týrání, včetně těžké újmy na zdraví způsobenou týráním atd. V souvislosti s domácím násilím může docházet i k dalším trestným činům, které najdeme v Trestním zákoníku. Jde např. o týrání svěřené osoby (§ 198), ublížení na zdraví (§ 146), těžké ublížení na zdraví (§ 145), vydírání (§ 175), znásilnění (§ 185), vražda (§ 140), omezování osobní svobody (§ 171), porušování domovní svobody (§ 178), vykázaní (§ 337 odst. 2) apod. (Česko, 2015, s. 1748 - 1752)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 ÚVOD DO PRAKTICKÉ ČÁSTI

Praktická část této bakalářské práce navazuje na teoretickou část. V teoretické části se autorka práce věnovala domácímu násilí jako takovému, včetně jeho znaků, forem apod. Také se zaměřila na aktéry domácího násilí, prevenci, mýty a legislativu. To všechno souvisí s praktickou částí, která byla zaměřena na zjištění informovanosti a povědomí žáků základních škol o problematice domácího násilí.

6.1 Stanovené cíle a hypotézy

Hlavním cílem výzkumného šetření bylo zmapovat informovanost a povědomí žáků 8. tříd z vybraných základních škol o domácím násilí. Dále byly zformulovány níže uvedené dílčí cíle a hypotézy. Hypotézy budou na závěru praktické části zhodnoceny.

Cíl č. 1

Zjistit, zda větší povědomí a informace o domácím násilí mají dívky a žáci z měst než chlapci a žáci z vesnic.

Cíl č. 2

Zjistit, jaký informační prostředek o domácím násilí je nejčastější.

Cíl č. 3

Zjistit, jaká je nejčastější představa žáků 8. tříd o ohrožených a násilných osobách.

Cíl č. 4

Zjistit, jaká je představa žáků 8. tříd o nejčastější formě domácího násilí.

Dále bude cílem výzkumu verifikace následujících předpokladů:

- **Hypotéza č. 1**

Dívky a žáci z měst mají větší přehled o domácím násilí než chlapci a žáci z vesnic.

Při tvorbě této hypotézy autorka práce vycházela ze skutečnosti, kdy žáci z měst mají větší šanci dostat se k různým informacím o domácím násilí na veřejných místech (letáčky, billboardy apod.) než žáci z vesnic a dívky, které jsou na problematiku domácího násilí citlivější než chlapci.

- **Hypotéza č. 2**

Nejčastějším informačním prostředkem o domácím násilí je internet

Hypotéza byla vytvořena na základě skutečnosti, že internet je dnes nejčastější komunikační médium a dnešní mladí lidé ho velmi často používají a tudíž se z něj dozvídají i velmi mnoho informací.

- **Hypotéza č. 3**

Nejčastější představa žáků o obětech domácího násilí je nesebevědomá, submisivní žena a nejčastějším agresorem muž pod vlivem alkoholu.

Hypotéza byla sestavena na základě častých mýtů, které nám říkají, že nejčastější obětí domácího násilí je jen málo průbojná žena s nízkým sebevědomím a naopak nejčastějším agresorem je muž, který v nadměrné míře požívá alkohol.

- **Hypotéza č. 4**

Nejčastější představa žáků o domácím násilí je bití.

Tato hypotéza byla opět vytvořena na základě velmi častých představ, kdy si většina lidí pod pojmem domácího násilí představí právě bití a fackování, tedy fyzickou formu násilí.

6.2 Metody výzkumu

Pro empirickou část výzkumu si autorka bakalářské práce vybrala kvantitativní metodu formou anonymního dotazníku, která je pro výzkumy poměrně hodně rozšířená. Dotazník například definuje Chráška jako soubor otázek, které jsou pečlivě formulovány a připraveny předem a které jsou promyšleně seřazeny, načež dotazovaný respondent na ně odpovídá písemně. (Chráška, 2007, s. 158) Je také vhodné, aby hned na úvod dotazníku bylo stručně vysvětleno, za jakým účelem respondent dotazník vyplňuje a zároveň obsahuje i potvrzení skutečnosti, že je dotazník případně anonymní. Pokud však dotazník anonymní není, je nutný informovaný souhlas daného respondenta. (Kutnohorská, 2009, s. 41)

Výhodou dotazníku je, že je méně časově náročný než rozhovor, umožňuje zkoumat i velký počet osob současně, takže v poměrně krátkém čase je možno získat velké množství odpovědí a respondenti mohou při vyplňování dotazníku více zvažovat své

odpovědi, což znamená, že nejsou tak pod tlakem nutnosti okamžité odpovědi jako je tomu při aplikaci metody rozhovoru. (Kohoutek, 2010) Nevýhodou však může být např. eventuelní nepochopení otázce, kdy poté není možné obvykle nic opravit, doplnit nebo upřesnit. (Kutnohorská, 2009, s. 42) Často se však také objevuje nízká návratnost či formulace otázky, která nemusí být dostatečně srozumitelná všem. (Nevoralová, 2012)

Dotazníky byly anonymní, což bylo respondentům dopředu oznámeno. Dále se dotazníky skládaly z 13 otázek, z nichž 8 bylo uzavřených a 5 otevřených. Hlavičku dotazníku tvořil úvod, ve kterém byli respondenti osloveni, byla jim představena osoba, která provádí výzkum a zejména účel dotazníkového šetření s názvem bakalářské práce. Při tvorbě dotazníku autorka dbala na obecné zásady, jako je jednoznačnost, srozumitelnost a stručnost otázek.

6.3 Charakteristika výzkumného vzorku

Jako výzkumný vzorek si autorka bakalářské práce zvolila žáky z vybraných základních škol. Jednalo se o žáky osmých tříd, z čehož vyplývá, že věk respondentů byl v rozmezí 13 – 15 let. Byly vybrány čtyři základní školy, z čehož dvě se nacházely ve městech a to konkrétně ve Zlíně a v Brně a další dvě základní školy byly na vesnicích, tedy v Polešovicích a Želechovicích nad Dřevnicí. Tento výběr se také projevil v dílčím cíle č. 1, kde byl porovnáván rozdíl v informovanosti mezi žáky z měst a žáky z vesnic a dívkami a chlapci, z čehož chlapců bylo 74 a dívek 50.

6.4 Sběr dat a jejich zpracování

Výzkumné šetření probíhalo od 11. března 2016 do 18. dubna 2016. Aby bylo dosaženo co nejvyšší návratnosti, rozhodla se autorka práce rozdat dotazníky osobně. Před sběrem dat se domluvila se všemi řediteli daných základních škol, kteří si přáli, aby sběr dat probíhal spíše v hodinách společenských věd, načež se domluvili s danými učiteli, kteří hodiny vedou a se kterými autorka do vyučovacích hodin chodila. Stanovená doba na vyplnění dotazníků byla přibližně 10 minut.

Ve školách bylo rozdáno 127 dotazníků během vyučovacích hodin žáků. Celková návratnost činila 127 dotazníků, ale kvůli nekompletnosti dotazníků musely být 3 dotazníky vyřazeny. Proto bylo tedy vyhodnoceno 124 dotazníků, což je 97,6 %.

Dotazník se skládá ze dvou okruhů otázek:

- Otázky č. 1 – 3 zachycují demografické údaje.
- Otázky č. 3 – 12 jsou zaměřeny na zjištění informovanosti žáků 8. tříd o domácím násilí.

6.5 Demografické údaje

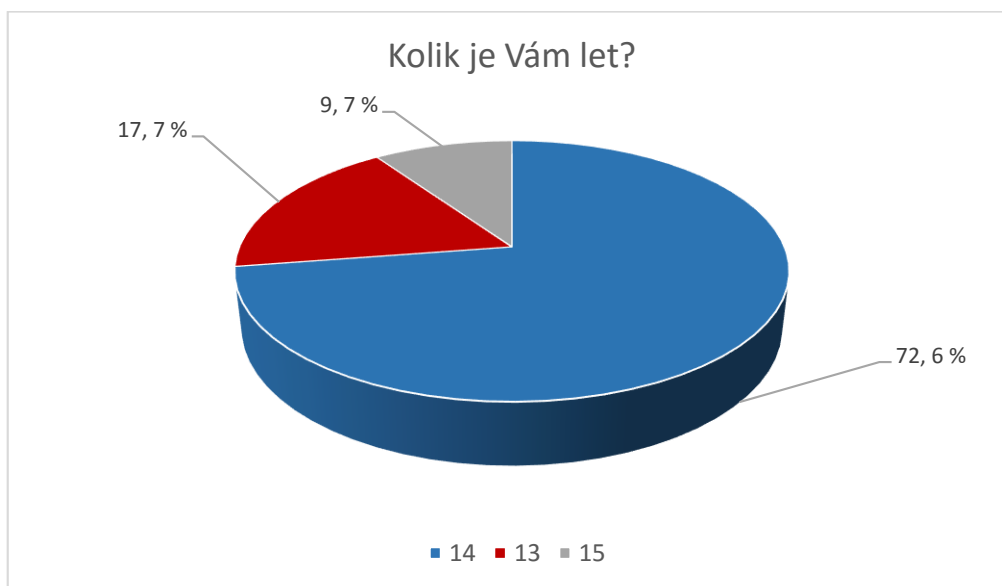
Zde zjišťuji věk respondentů, počet chlapců a dívek a místo základní školy, kterou žáci 8. ročníků navštěvují.

Otázka č. 1: Kolik je Vám let?

Tab. č. 1 Věk respondentů

Věk respondentů	Absolutní četnost	Relativní četnost
13	22	17,7 %
14	90	72,6 %
15	12	9,7 %
Celkem	124	100 %

Graf č. 1 Věk respondentů

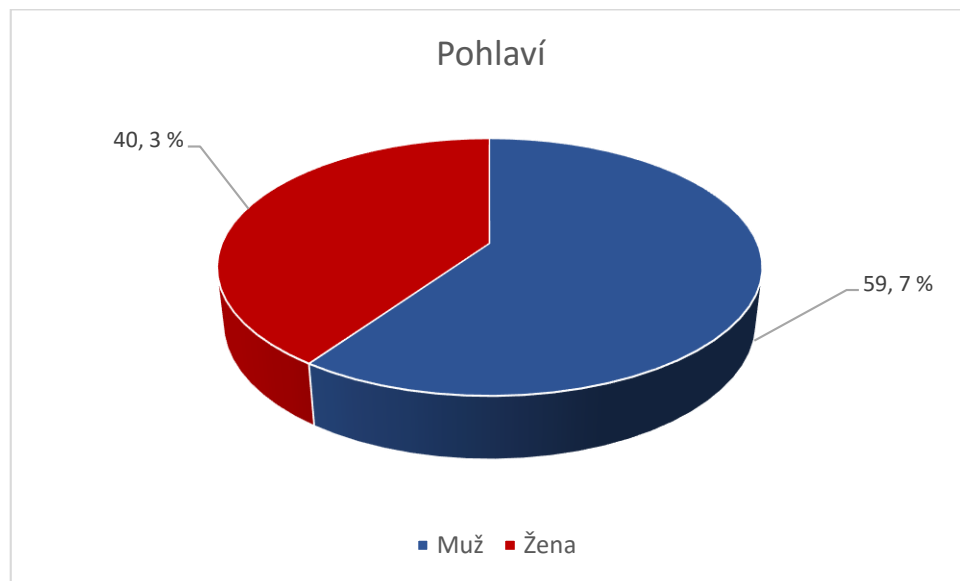
Komentář: Věk respondentů byl v rozmezí 13 – 15 let, z čehož nejvíce respondentů bylo ve věku 14 let, což bylo konkrétně 72,6 % žáků. Respondenti ve věku 13 let činili 17,7 % a nejméně bylo žáků ve věku 15 let, kterých bylo 9,7 %.

Otázka č. 2: Jste muž či žena?

Tab. č. 2 Pohlaví respondentů

Pohlaví	Absolutní četnost	Relativní četnost
Muž	74	59,7 %
Žena	50	40,3 %
Celkem	124	100 %

Graf č. 2 Pohlaví respondentů

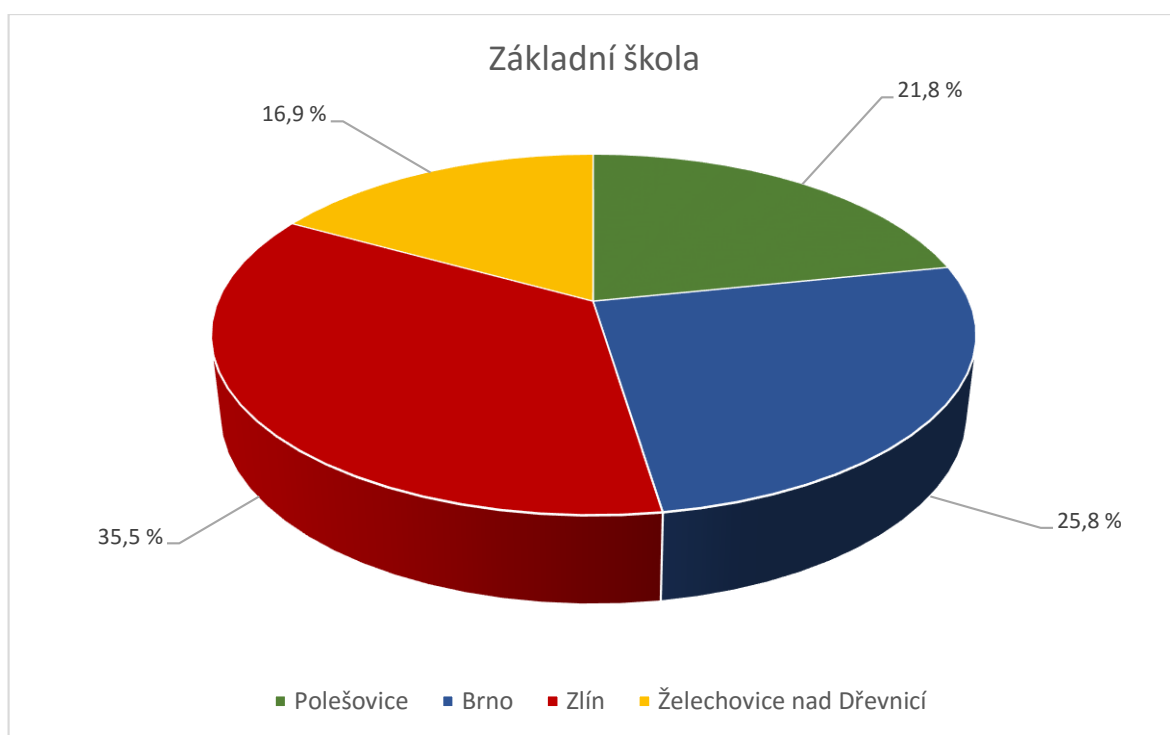
Komentář: Celkový počet respondentů byl 124. Chlapců bylo 74, což tvořilo 59,7 % z celkového počtu respondentů, dívek bylo 50, a tudíž tvořilo 40,3 % z celkového počtu respondentů.

Otázka č. 3: Kde se nachází vaše základní škola?

Tab. č. 3 Základní škola, kterou respondenti navštěvují

Základní škola	Absolutní četnost	Relativní četnost
Polešovice	27	21,8 %
Brno	32	25,8 %
Zlín	44	35,5 %
Želechovice nad Dřevnicí	21	16,9 %
Celkem	124	100 %

Graf č. 3 Základní škola, kterou respondenti navštěvují

Komentář: Nejvíce respondentů bylo ve městech, a to v ZŠ ve Zlíně, konkrétně 35,5 % žáků a v Brně - 25,8 % respondentů. Z Polešovic bylo 21,8 % žáků a nejméně respondentů bylo v Želechovicích nad Dřevnicí – 16,9 %.

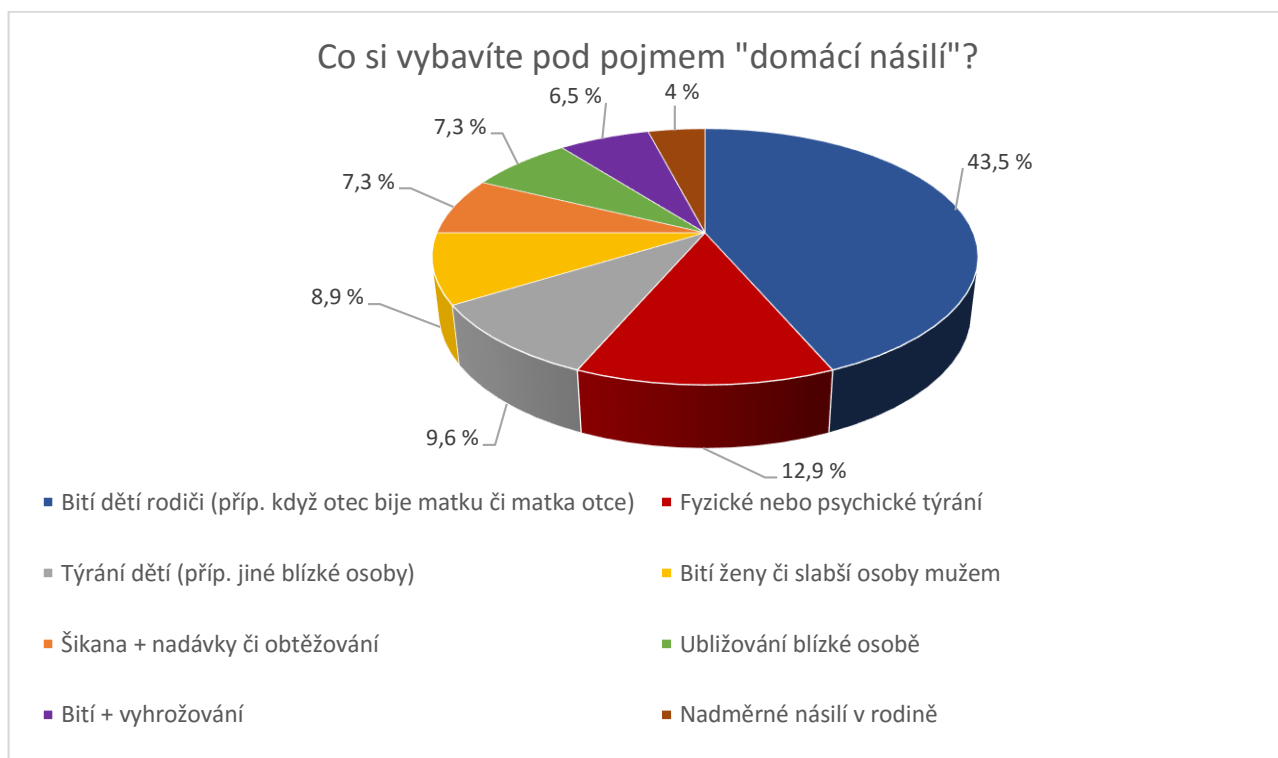
6.6 Názory a informovanost žáků v problematice domácího násilí

Otázka č. 4: Když se řekne „domácí násilí“ co si vybavíte pod tímto pojmem?

Tab. č. 4 Když se řekne „domácí násilí“, co si vybavíte pod tímto pojmem?

Co si vybavíte pod pojmem "domácí násilí"?	Absolutní četnost	Relativní četnost
Bití dětí rodiči (příp. když otec bije matku či matka otce)	54	43,5 %
Fyzické nebo psychické týrání	16	12,9 %
Týrání dětí (příp. jiné blízké osoby)	12	9,6 %
Bití ženy či slabší osoby mužem	11	8,9 %
Šikana + nadávky či obtěžování	9	7,3 %
Ubližování blízké osobě	9	7,3 %
Bití + vyhrožování	8	6,5 %
Nadměrné násilí v rodině	5	4 %
Celkem	124	100 %

Graf č. 4 Když se řekne „domácí násilí“, co si vybavíte pod tímto pojmem?

Komentář: Z výsledků jsme zjistili, že nejvíce respondentů, konkrétně 43,5 % si nejčastěji pod pojmem domácí násilí vybaví bití dětí jejich rodiči (případně když bije jeden rodič druhého). Dalších 12,9 % dotazovaných osob si představí fyzické nebo psychické týrání. Týrání dětí (příp. jiné blízké osoby) si vybaví 9,6 % respondentů. Dále si 8,9 % žáků

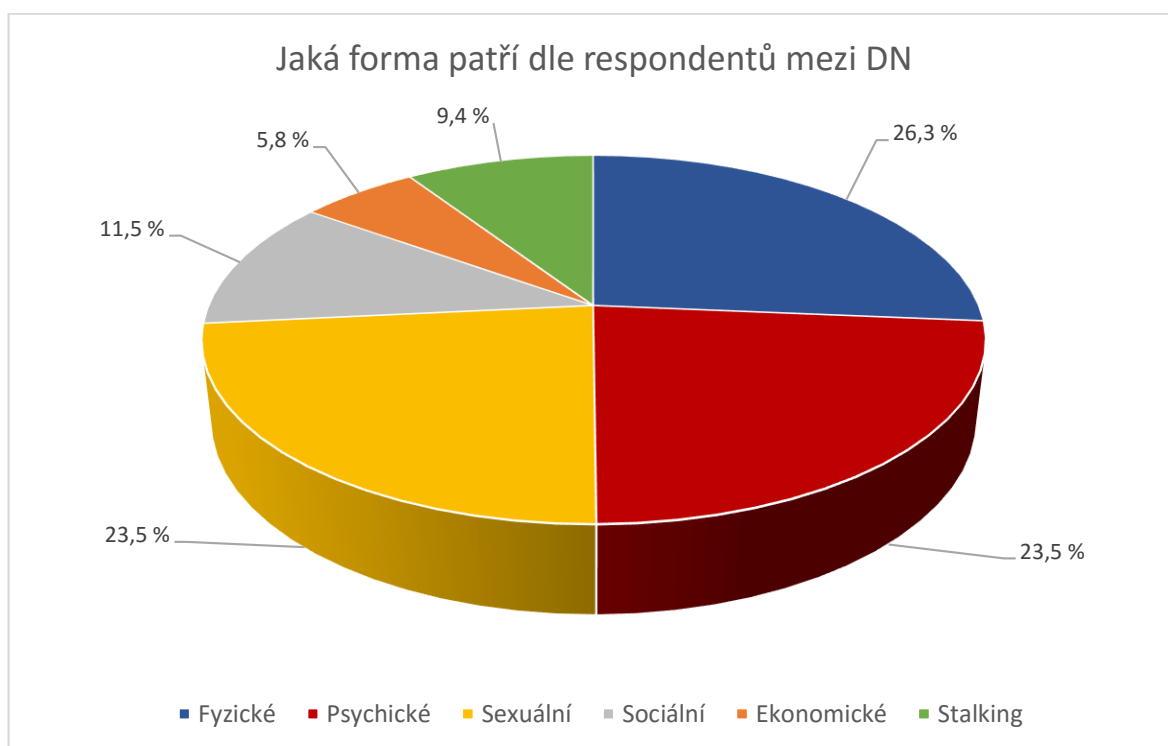
představí bití ženy či slabší osoby mužem. Stejný počet dotazovaných osob, konkrétně 7,3 % si vybaví šikanu + nadávky či obtěžování a ubližování blízké osobě. 6,5 % osob si představí bití a vyhrožování a další 4 % respondentů si vybaví ndměrné násilí v rodině.

Otázka č. 5: Jaká forma dle Vás patří mezi domácí násilí?

Tab. č. 5 Jaká forma dle Vás patří mezi domácí násilí?

Jaká forma dle Vás patří mezi DN?	Absolutní četnost	Relativní četnost
Fyzické	122	26,3 %
Psychické	109	23,5 %
Sexuální	109	23,5 %
Sociální	53	11,5 %
Ekonomické	27	5,8 %
Stalking	43	9,4 %
Celkem odpovědí	463	100 %

Graf č. 5 Jaká forma dle Vás patří mezi domácí násilí?

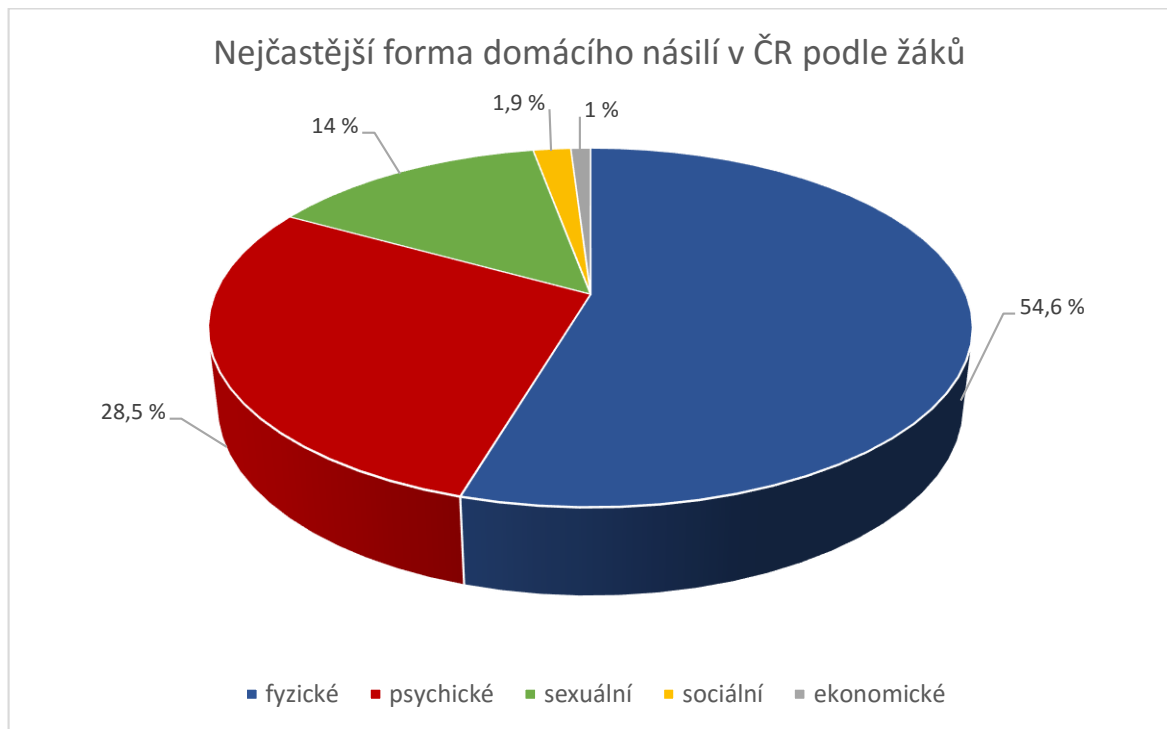
Komentář: Z těchto výsledků vyplývá, že mezi nejčastější formu domácího násilí řadí respondenti fyzické násilí, a to konkrétně 26,3 % respondentů. Psychické a sexuální násilí zvolil stejný počet respondentů, což je 23,5 %. Sociální násilí řadí mezi formy domácího násilí 11,5 % žáků. Stalking uvádí 9,4 % respondentů a na posledním místě je ekonomické násilí, které do domácího násilí řadí 5,8 % žáků.

Otázka č. 6: Jaká forma domácího násilí je v ČR podle Vás nejčastější?

Tab. č. 6 Jaká forma domácího násilí je dle Vás v ČR nejčastější?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Fyzické	113	54,6 %
Psychické	59	28,5 %
Sexuální	29	14 %
Sociální	4	1,9 %
Ekonomické	2	1 %
Celkem odpovědí	207	100 %

Graf č. 6 Jaká forma domácího násilí je dle Vás v ČR nejčastější?

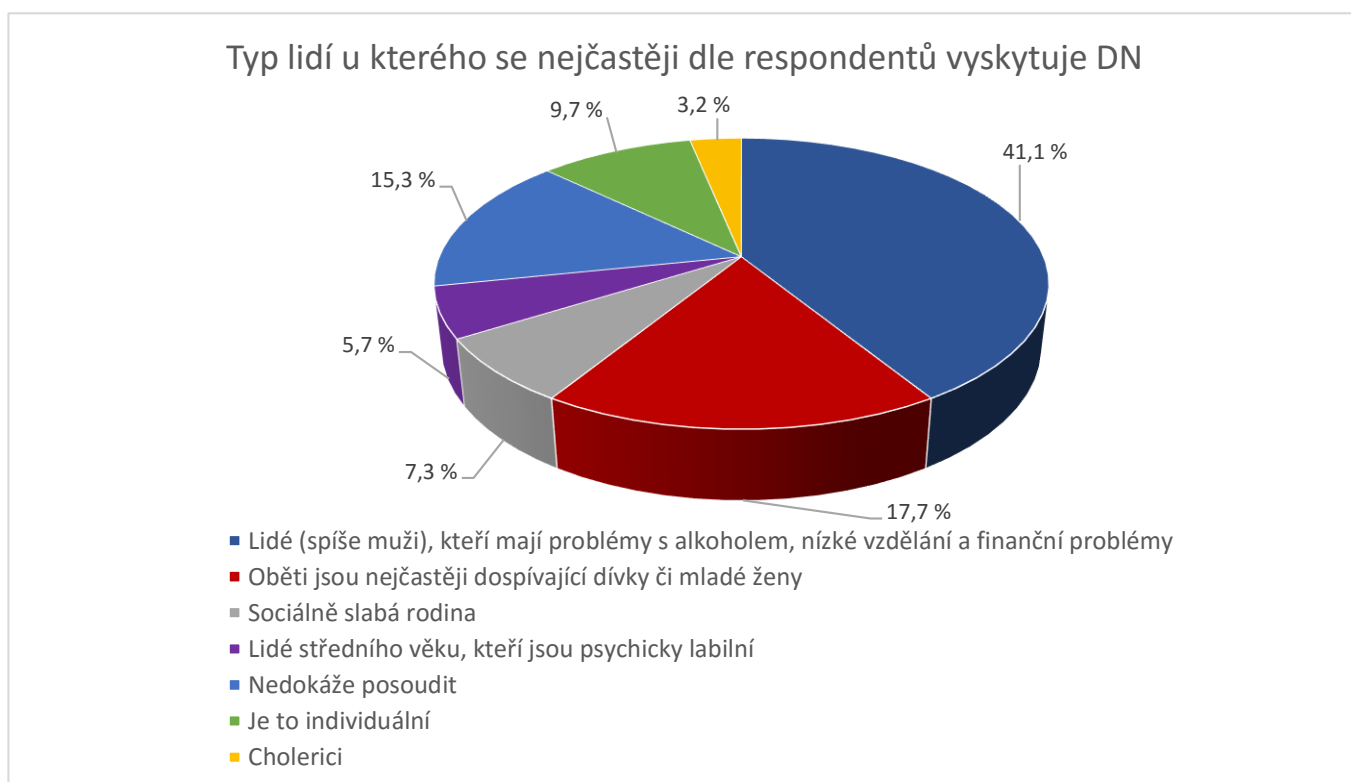
Komentář: Z výsledků vyplývá, že za nejčastější formu DN považují respondenti fyzické násilí, konkrétně 54,6 %. Následuje násilí psychické, které zvolilo 28,5 % žáků. Na třetím místě se objevilo násilí sexuální (tj. 14 % dotazovaných osob). 1,9 % respondentů označilo za nejčastější formu DN násilí sociální a ekonomické násilí zvolilo 1 % žáků.

Otázka č. 7: U jakého typu lidí se dle Vás vyskytuje domácí násilí nejčastěji?

Tab. č. 7 U jakého typu lidí se dle Vás vyskytuje DN nejčastěji?

U jakého typu lidí se dle Vás vyskytuje DN nejčastěji?	Absolutní četnost	Relativní četnost
Lidé (spíše muži), kteří mají problémy s alkoholem, nízké vzdělání a finanční problémy	51	41,1 %
Oběti jsou nejčastěji dospívající dívky či mladé ženy	22	17,7 %
Sociálně slabá rodina	9	7,3 %
Lidé středního věku, kteří jsou psychicky labilní	7	5,7 %
Nedokáže posoudit	19	15,3 %
Je to individuální	12	9,7 %
Cholerici	4	3,2 %
Celkem	124	100 %

Graf č. 7 U jakého typu lidí se dle Vás vyskytuje DN nejčastěji?

Komentář: 41,1 % dotazovaných osob, si myslí, že pachatelé DN jsou nejčastěji lidé (většinou muži), kteří mají problémy s alkoholem, nízké vzdělání a finanční problémy. Statistiky však ukazují, že nejčastějším pachatelem domácího násilí je muž s vysokoškolským vzděláním. Dále si 17,7 % žáků myslí, že oběťmi DN se stávají nejčastěji dospívající dívky či mladé ženy. 7,3 % dotazovaných osob říká, že DN se

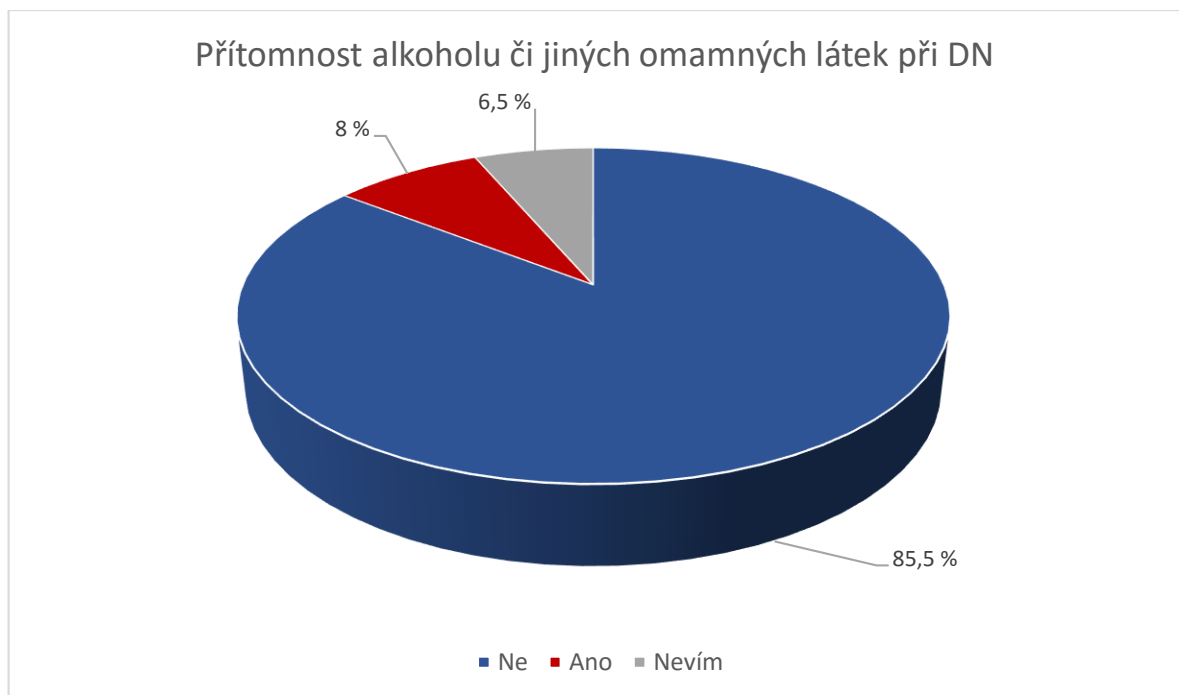
objevuje pouze v sociálně slabých rodinách a 5,3 % respondentů označuje za pachatele DN osoby, které jsou psychicky labilní. Dalších 15,3 % žáků typ osob nedokáže posoudit a 9,7 % říká, že je to individuální. 3,2 % žáků označuje za nejčastější pachatele DN choleriky.

Otázka č. 8: Dochází dle Vašeho názoru k domácímu násilí jen v situacích, kdy je násilná osoba pod vlivem alkoholu či jiných omamných látek?

Tab. č. 8 Dochází dle Vašeho názoru k domácímu násilí jen v situacích, kdy je násilná osoba pod vlivem alkoholu či jiných omamných látek?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ne	106	85,5%
Ano	10	8,0%
Nevím	8	6,5%
Celkem	124	100%

Graf č. 8 Dochází dle Vašeho názoru k domácímu násilí jen v situacích, kdy je násilná osoba pod vlivem alkoholu či jiných omamných látek?

Komentář: Z analýzy dat vyplynulo, že 85,5 % dotazovaných osob říká, že k domácímu násilí nedochází pouze pod vlivem alkoholu či jiných omamných látek. Pouze 8 % žáků si myslí, že k domácímu násilí dochází v případě, že je násilná osoba pod vlivem alkoholu či jiných omamných látek a 6,5 % respondentů neví nebo nedokáže tuto situaci posoudit.

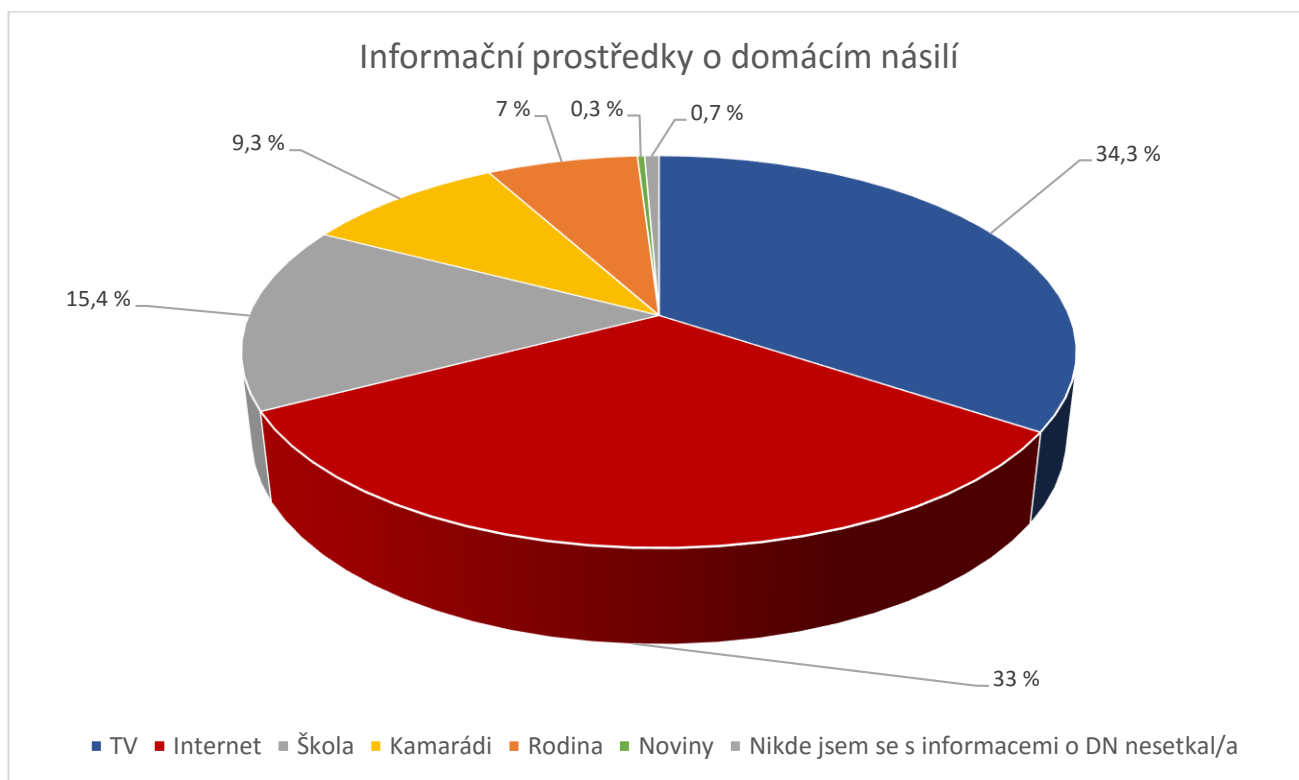

Otázka č. 9: Setkali jste se s informacemi o domácím násilí? Případně kde?

Tab. č. 9 Setkali jste se s informacemi o domácím násilí? Případně kde?

Setkali jste se s informacemi o DN? Kde?	Absolutní četnost	Relativní četnost
TV	103	34,3 %
Internet	99	33,0 %
Škola	46	15,4 %
Kamarádi	28	9,3 %
Rodina	21	7,0 %
Noviny	1	0,3 %
Nikde jsem se s informacemi o DN neseťkal/a	2	0,7 %
Celkem odpovědí	300	100 %

Graf č. 9 Setkali jste se s informacemi o domácím násilí? Případně kde?

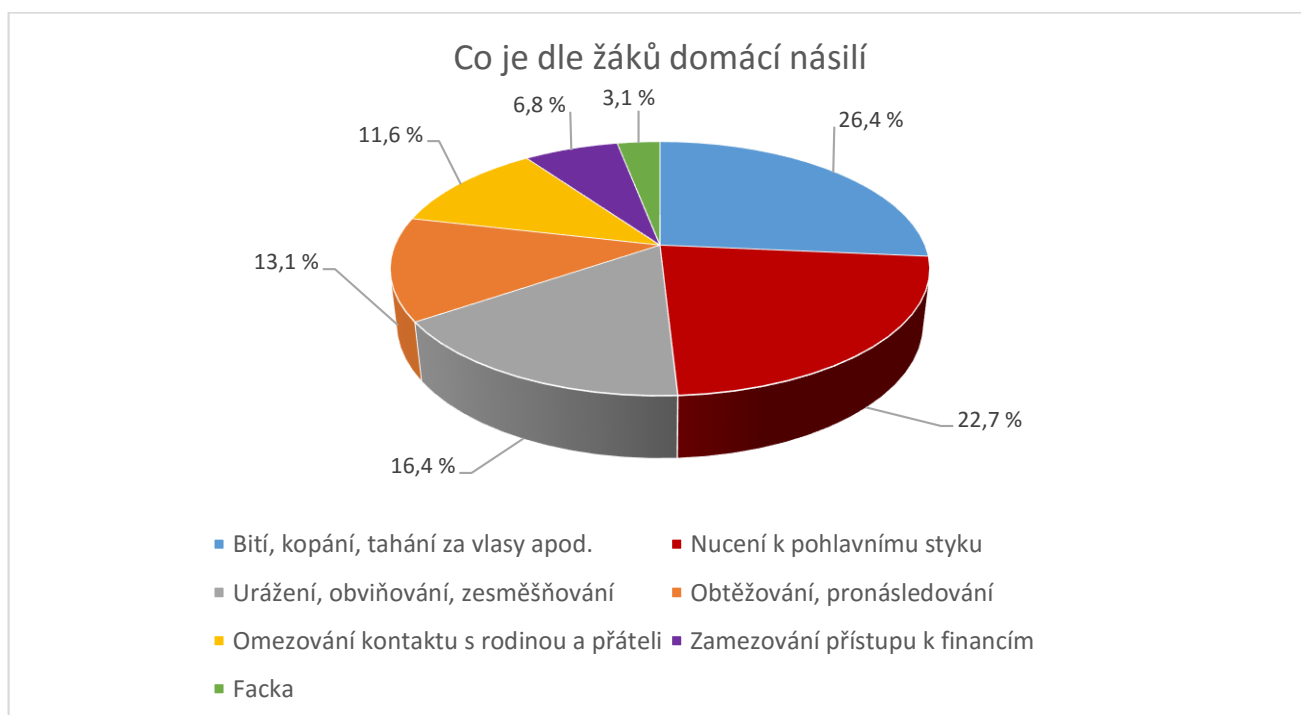
Komentář: Z odpovědí vyplynulo, že nejčastějším informačním prostředkem o domácím násilí je televize, kterou uvedlo 34,3 % žáků. Druhým nejčastějším informačním prostředkem je internet, který označilo 33 % respondentů. Dále uvedli žáci školu, konkrétně 15,4 %. Následují kamarádi – 9,3 % respondentů. 7 % uvedlo rodinu. Jeden respondent, konkrétně 0,3 % uvedl noviny a 0,7 % žáků napsalo, že se s informacemi o domácím násilí nikdy neseťkali.

Otázka č. 10: Co je již podle Vás domácí násilí? Případně co pro Vás začíná být domácí násilí?

Tab. č. 10 Co je podle Vašeho názoru domácí násilí?

Co je již dle Vás domácí násilí?	Absolutní četnost	Relativní četnost
Bití, kopání, tahání za vlasy apod.	121	26,4 %
Nucení k pohlavnímu styku	104	22,7 %
Urážení, obviňování, zesměšňování	75	16,4 %
Obtěžování, pronásledování	60	13,1 %
Omezování kontaktu s rodinou a přáteli	53	11,6 %
Zamezování přístupu k financím	31	6,8 %
Facka	14	3,1 %
Celkem odpovědí	458	100 %

Graf č. 10 Co je podle Vašeho názoru domácí násilí?

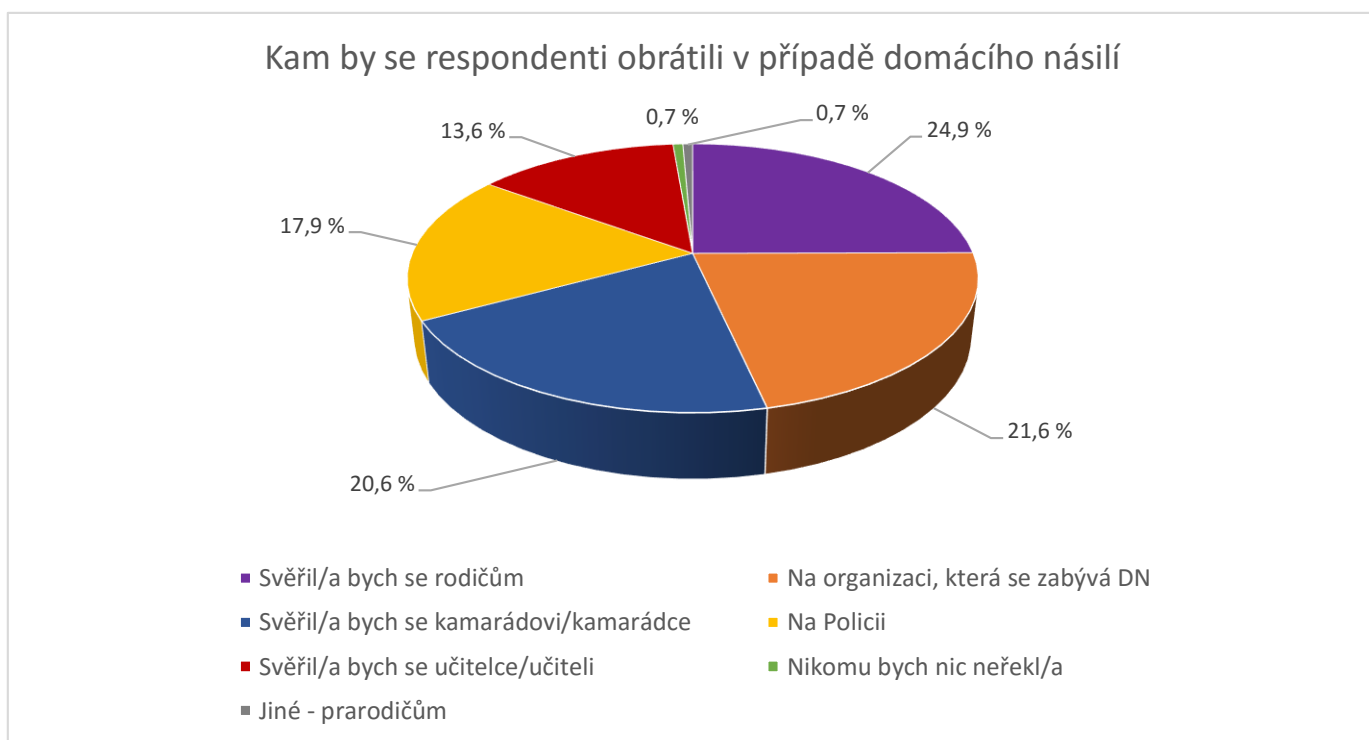
Komentář: Mezi domácí násilí řadí respondenti nejvíce bití, kopání, tahání za vlasy apod., a to konkrétně 26,4 % respondentů. Ve 22,7 % případech to je nucení k pohlavnímu styku. Na 3. místě do domácího násilí řadí žáci urážení, obviňování a zesměšňování (tj. 16,4 %). Obtěžování a pronásledování mezi DN zařazuje 13,1 % dotazovaných osob. Omezování kontaktu s rodinou a přáteli označuje za domácí násilí 11,6 % žáků. Pro 6,8 % respondentů spadá do domácího násilí zamezování přístupu k financím a pro 3,1 % osob je domácí násilí facka.

Otázka č. 11: Kdybyste se setkali s domácím násilím, kam byste se obrátili?

Tab. č. 11 Kdybyste se setkali s domácím násilím, kam byste se obrátili?

Kdybyste se setkali s DN, kam byste se obrátili?	Absolutní četnost	Relativní četnost
Svěřil/a bych se rodičům	75	24,9 %
Na organizaci, která se zabývá DN	65	21,6 %
Svěřil/a bych se kamarádovi/kamarádce	62	20,6 %
Na Policii	54	17,9 %
Svěřil/a bych se učitelce/učíteli	41	13,6 %
Nikomu bych nic neřekl/a	2	0,7 %
Jiné - prarodičům	2	0,7 %
Celkem odpovědí	301	100 %

Graf č. 11 Kdybyste se setkali s domácím násilím, kam byste se obrátili?

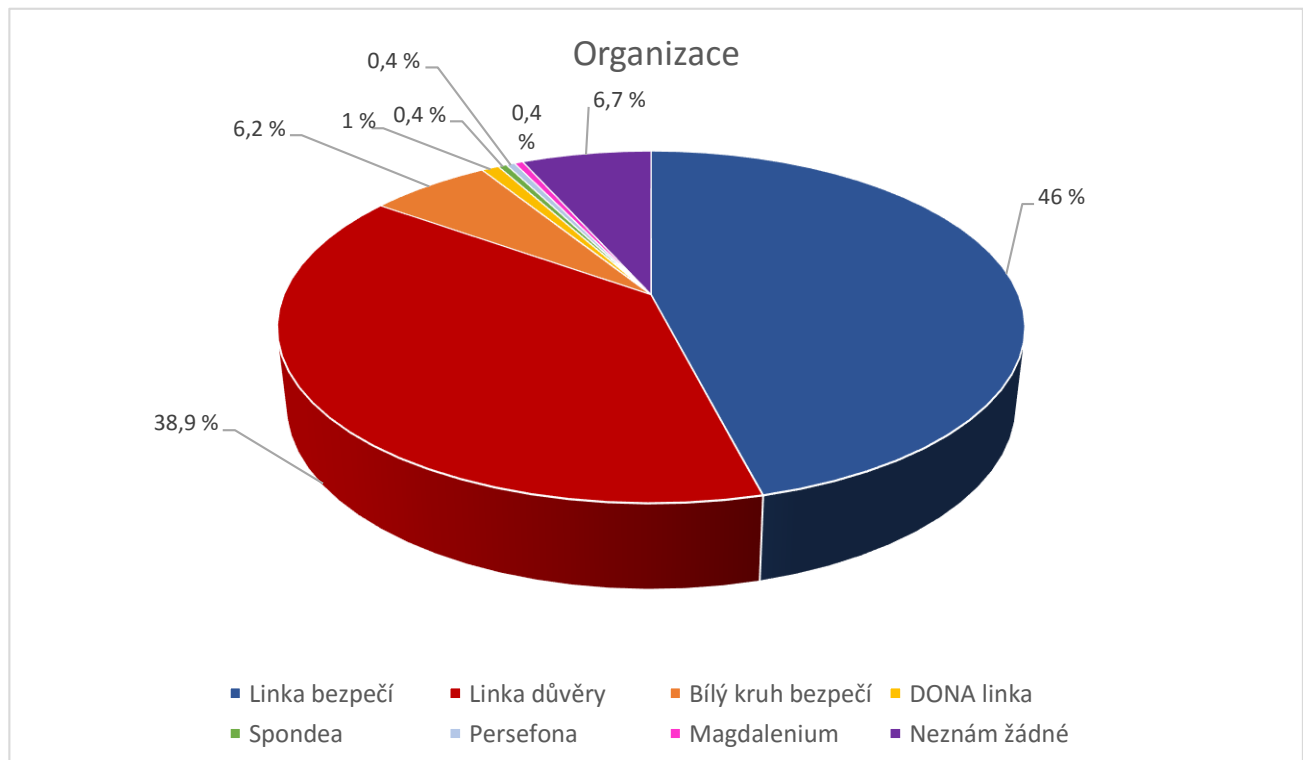
Komentář: V případě, že by se respondenti setkali s DN, 24,9 % by se svěřilo rodičům. Na organizaci, která se zabývá domácím násilím by se obrátilo 21,6 % dotazovaných osob a kamarádce či kamarádovi by se svěřilo 20,6 % žáků. Na Policii by se obrátilo 17,9 % respondentů a učitelce nebo učíteli by to oznámilo 13,6 % žáků. 0,7 % osob by se rozhodlo, že by nikomu nic neřekli a stejný počet žáků by se svěřilo prarodičům.

Otázka č. 12: Znáte nějaké organizace zabývající se problematikou domácího násilí?

Tab. č. 12 Znáte nějaké organizace, které se zabývají problematikou DN?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Linka bezpečí	103	46%
Linka důvěry	87	38,9%
Bílý kruh bezpečí	14	6,2%
DONA linka	2	1,0%
Spondea	1	0,4%
Persefona	1	0,4%
Magdalenium	1	0,4%
Neznám žádné	15	6,7%
Celkem odpovědí	224	100%

Graf č. 12 Znáte nějaké organizace, které se zabývají problematikou DN?

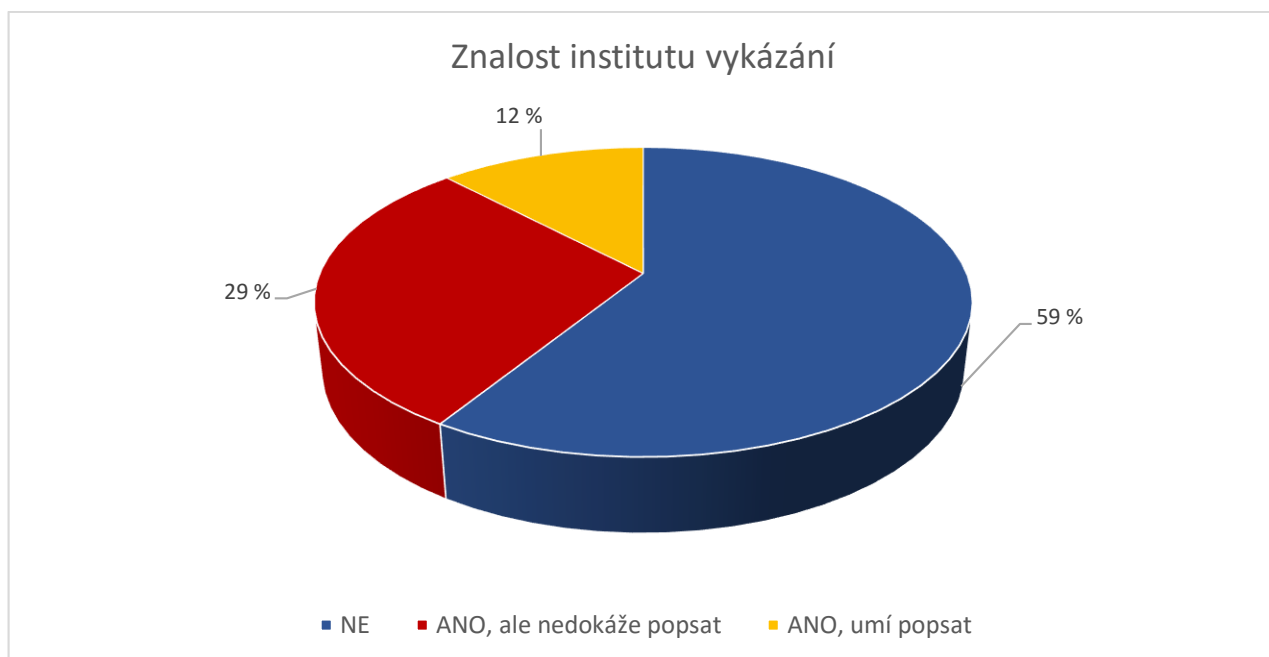
Komentář: Nejvíce respondentů zná organizace, které jsou v ČR nejvíce známé, což je Linka bezpečí, kterou uvedlo 46 % žáků a Linka důvěry, kterou označilo 38,9 %. Následuje Bílý kruh bezpečí, který zná 6,2 % žáků. 6,7 % osob nezná žádné organizace. Pouze 0,4 % dotazovaných osob zná DONA linku, Persefonu, Spondeu a Magdalenium.

Otázka č. 13: Slyšeli jste někdy o pojmu vykázání? Pokud ano, dokázali byste ve stručnosti popsat?

Tab. č. 13 Slyšeli jste někdy o pojmu vykázání? Pokud ano, dokázali byste popsat?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
NE	73	59 %
ANO, ale nedokáže popsat	36	29 %
ANO, umí popsat	15	12 %
Celkem	124	100 %

Graf č. 13 Slyšeli jste někdy o pojmu vykázání? Pokud ano, dokázali byste popsat?

Komentář: O pojmu vykázání nikdy neslyšela více než polovina respondentů, konkrétně 59 %. Celých 29 % žáků pojem vykázání zná, ale nedokáže ho popsat. Nejčastěji si žáci pletli vykázání s vyděním a vyhozením dítěte z domu jejich rodiči. Zbýlých 12 % dotazovaných osob vykázání zná a umí ho také popsat.

6.7 Vyhodnocení hypotéz

Hypotéza č. 1 Dívky a žáci z měst mají větší přehled o domácím násilí než chlapci a žáci z vesnic.

Při vyhodnocování dotazníků nebylo zaznamenáno, že by dívky či žáci z měst měli větší přehled či byli více informováni o problematice domácího násilí než chlapci a žáci z vesnic. Co se týká dívek, jediná výjimka nastala při vyhodnocování otázky č. 12, zda znají nějaké organizace, které se zabývají problematikou domácího násilí. Právě dívky uváděly organizace jako je Persefona, Spondea, Magdalenium a DONA linka. Naopak při vyhodnocování otázky č. 13, zda respondenti někdy slyšeli o pojmu vykázání, byli více informováni žáci ze základní školy, která se nachází na vesnici. Šlo konkrétně o 19 % respondentů. Ohledně institutu vykázání byly obě pohlaví informovány přibližně stejně. Tato hypotéza se tedy **nepotvrdila**.

Hypotéza č. 2 Nejčastějším informačním prostředkem o domácím násilí je internet.

Z výsledků výzkumného šetření vyplývá, že nejčastějším informačním prostředkem o domácím násilí je televize, kterou uvedlo 34,3 % dotazovaných osob. Internet je však hned na druhém místě, jelikož ho uvedlo 33 % respondentů. Hypotéza se tudíž **nepotvrdila**.

Hypotéza č. 3 Nejčastější představa žáků o obětech domácího násilí je nesebevědomá, submisivní žena a nejčastějším agresorem muž, který má problémy s alkoholem.

Při analýze dotazníků opravdu vyšlo, že pod pojmem „pachatel domácího násilí“ si žáci vybaví muže, který má problémy s alkoholem + byla většinou uváděna kombinace nízkého vzdělání a špatného finančního zabezpečení. Hypotéza se tedy **potvrdila**. Pod pojmem „ohrožená osoba“ si však respondenti představí dospívající dívku či mladou ženu. Nepředstavují si však, že tyto ženy mají nízké sebevědomí či jsou submisivní. Tato část hypotézy se **nepotvrdila**.

Hypotéza č. 4 Nejčastější představa žáků o domácím násilí je bití.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že žáci základních škol si pod pojmem „domácí násilí“ představí nejčastěji bití dětí jejich rodiči (případně když otec bije matku či obráceně). Toto si vybaví konkrétně 43,5 % respondentů. Hypotéza se tedy **potvrdila**.

7 SHRNUÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ - DISKUZE

Cílem empirické části této práce bylo zmapovat a analyzovat informovanost a názory žáků 8. tříd z vybraných základních škol na problematiku domácího násilí. Samotný výzkum byl prováděn od 11. 3. 2016 do 18. 4. 2016. Za pomoci učitelů daných škol, kteří vedli výuku autorka bakalářské práce chodila do vyučovacích hodin a osobně dotazníky rozdala a následně posbírala. Vyplňování dotazníků zabralo respondentům přibližně 10 minut. Jelikož autorka tedy byla při vyplňování dotazníků s dětmi, návratnost byla 100 %, což znamená, že je vrátilo 127 respondentů. 3 dotazníky však musely být kvůli nekompletnosti vyřazeny, takže bylo dále pracováno se 124 vyplněnými dotazníky.

Jako metoda výzkumného šetření byl zvolen anonymní dotazník, který obsahoval 13 otázek a který byl rozdělen do dvou částí. První část zachycovala demografické údaje a druhá část se již zabývala informovaností a povědomím žáků o problematice domácího násilí. Jelikož se jednalo o žáky 8. tříd, tak jejich věk se pohyboval v rozmezí 13 – 15 let, z čehož nejvíce bylo žáků, kterým bylo 14 let. Největší skupinu, konkrétně 72,6 % dotazovaných osob tvořili žáci, kterým bylo 14 let. V několika otázkách měli žáci možnost označit nebo napsat více odpovědí, čehož v některých případech rádi využili, aby vyjádřili svůj názor, takže např. v otázce č. 5 se vyskytlo 463 odpovědí.

Šetřením bylo zjištěno, že mezi dívkami a žáky z měst není rozdílná informovanost o domácím násilí než chlapci a žáky ze základních škol, které se nacházejí na vesnicích. Dívky však prokázaly o něco lepší znalost organizací, které se zabývají problematikou domácího násilí. Nejvíce znali žáci Linku bezpečí a Linku důvěry, kterou uvedlo 46 % a 38,9 % respondentů. Co se však například týče problematiky vykázaní, obě pohlaví mají přibližně stejné znalosti.

Co se týká informačních prostředků, tak nejčastějším informačním prostředkem o problematice domácího násilí je televize, internet a škola. Autorka této práce předpokládala, že nejčastěji označí respondenti internet, ale ten byl až na druhém místě, jelikož nejvíce žáků, (tj. 34,3 %) označilo televizi. Při analýze dotazníků dále vyšlo, že pod pojmem „pachatel domácího násilí“ si respondenti vybaví muže, který má problémy s alkoholem, nízké vzdělání a je špatně finančně zabezpečený. Potvrdil se zde tedy velmi známý mýtus, který říká, že domácí násilí páchají zejména muži, kteří inklinují k alkoholu. Nutno však dodat, že 85,5 % respondentů je toho názoru, že se domácí násilí neděje jen v případech, kdy je násilná osoba pod vlivem alkoholu či jiné omamné látky. Co se týká

obětí, představují si žáci nejčastěji dospívající dívky či mladé ženy. Neoznačovali však ženy, které by byly submisivní či měly nízké sebevědomí.

Z výzkumného šetření také opět vyplynul velmi známý mýtus, který tvrdí, že nejčastější forma domácího násilí je fyzické násilí, které uvedlo 54,6 % dotazovaných osob. Psychické násilí však uváděli žáci hned druhém místě, ale uvedlo to pouze 28,5 % žáků. Na třetím místě se objevilo sexuální násilí, což označilo 14 % respondentů. Nesmíme také zapomenout na případ, kdyby se respondenti setkali s domácím násilím. Na prvním místě označili rodiče, kterým by se svěřilo 24,9 % žáků. Následuje organizace, na kterou by se obrátilo 21,6 % dotazovaných osob. Až na třetím místě by se žáci svěřili kamarádkám či kamarádům, které uvedlo 20,6 % žáků.

Autorka této práce je toho názoru, že nejdůležitější je primární prevence a tudíž by bylo velmi přínosné, pokud by existovaly preventivní programy, které by žáky na základních školách s touto problematikou seznamovaly. Je to i důležité z hlediska různých mýtů, které bohužel stále i dnes přetrvávají v české společnosti. Proto byl vypracován leták, který se nachází v příloze na straně 80. Nacházejí se v něm údaje ze statistik a kontakty na organizace, které pomáhají obětem domácího násilí.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo zjistit a shrnout poznatky o problematice domácího násilí, se zaměřením na informovanost a povědomí žáků základních škol o domácím násilí.

Teoretická část je rozdělena do pěti kapitol. První kapitola popisuje čtyři definice domácího násilí od různých autorů. Dále popisuje jeho znaky i formy, pod které spadá násilí psychické, fyzické, sexuální, sociální, ekonomické a stalking. V první kapitole jsou také důsledky, které jsou rozděleny na zdravotní, psychické a ekonomické. Ekonomické proto, že domácí násilí nezasahuje „pouze“ ohroženou osobu a její blízké okolí, ale také celou společnost. Poslední část první kapitoly je věnována historii, jelikož domácí násilí provází lidstvo opravdu dlouhou dobu. Další kapitola se zabývá aktéry domácího násilí, popisuje nejen pachatele a oběti, ale také svědky domácího násilí, což jsou většinou děti, ale mohou to být i senioři či jiné blízké osoby.

Třetí kapitola popisuje prevenci domácího násilí, konkrétně primární, sekundární a terciární. Autorka této práce je toho názoru, že by měla být věnována větší pozornost zejména primární prevenci, kterou je nutno dělat již na základních školách formou různých přednášek, které by dětem poskytly cenné informace a zejména zbouraly mýty, které i dnes ve společnosti často převládají. Jelikož s prevencí domácího násilí pomáhají i organizace a kampaně, je tato kapitola věnována zčásti i jim. Čtvrtá kapitola rozebírá osm mýtů, které jsou, jak jsem již poznamenala výše, i dnes bohužel stále velmi rozšířené. Pátá a poslední kapitola je věnována legislativě. V legislativě ČR sice trestný čin s názvem „domácí násilí“ nenajdeme. Tento čin ale ošetřuje několik zákonů. V poslední kapitole tedy popisují tři zákony, které se domácího násilí týkají.

Z empirického výzkumu byly zjištěny poměrně zajímavé informace. Jelikož autorka bakalářské práce očekávala, že dívky, (protože jsou mnohdy k těmto problematikám citlivější) a žáci z měst, (jelikož mají větší šanci setkat se s informacemi o domácím násilí na veřejném prostranství formou letáček a reklam) budou lépe informováni o problematice domácího násilí než chlapci a žáci z vesnic. Tento předpoklad se však nepotvrdil. Dotazované osoby také zmiňovaly v informačních prostředcích více televizi než internet, tudíž lze tvrdit, že televize stále patří i dnes k velmi rozšířeným informačním zdrojům. Cílem výzkumu také bylo zjistit, jak moc jsou žáci ovlivněni různými mýty, načež poměrně velké procento respondentů si jako násilnou osobu představuje muže, který

má problémy s alkoholem, nízké vzdělání a málo financí. Pod oběti domácího násilí řadí žáci dospívající dívku či mladou ženu, nepotvrdilo se se z výzkumu však, že by dle jejich názoru měla nízké sebevědomí či byla submisivní. Jako poslední by autorka ráda zmínila další mýtus, který říká, že nejčastější forma domácího násilí je fyzické násilí. Toto potvrdili i respondenti, kteří označovali fyzické násilí za nejčastější formu domácího násilí.

Domácí násilí patří mezi závažnou problematiku, která se bohužel objevuje napříč všemi společnostmi a výjimku netvoří ani vyspělé země. Každý stát (nejen Evropské unie) přistupuje k řešení problematiky domácího násilí trochu odlišným způsobem a je velmi dobré, že se následně jednotlivé státy navzájem inspirují, jako tomu bylo i v případě České republiky, která se inspirovala ze sousedního Rakouska ohledně institutu vykázání. Tento institut však i dnes, téměř 10 let od zanesení do zákona č. 273/2008 Sb., pořád stále poměrně hodně lidí nezná a tudíž často neví, jak by se mohlo v případě domácího násilí bránit. Od toho je velmi přínosná již zmíněná prevence, která by mohla být zavedena do vzdělávacích programů základních škol, kde by žáci byli o těchto věcech informováni.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] APPELTOVÁ, Michaela, Petra KUBÁLKOVÁ a Tereza WENNERHOLM, 2010. *Ženy a česká společnost: hodnocení implementace Pekingské akční platformy na národní a mezinárodní úrovni*. Praha: Otevřená společnost – Centrum ProEquality. ISBN 978-80-87110-19-5.
- [2] BEDNÁŘOVÁ, Zdeňka, et al., 2009. *Domácí násilí: zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám*. Praha: Acorus. ISBN 978-80-254-5422-0.
- [3] BUSKOTTE, Andrea, 2008. *Z pekla ven: žena v domácím násilí*. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-1786-6.
- [4] BURIÁNEK, Jiří a Jiří KOVAŘÍK, 2006. *Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech*. Praha: Triton. ISBN 80-7254-914-6.
- [5] BURIÁNEK, Jiří, Simona PIKÁLKOVÁ a Zuzana PODANÁ, 2014. *Násilí na mužích: sonda do zákoutí partnerských vztahů*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. ISBN 978-80-7308-545-2.
- [6] CIMRMANNOVÁ, Tereza, 2013. *Krise a význam pomáhajících prvního kontaktu: aplikace v kontextu rodinného násilí*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2205-7.
- [7] CONWAY, Helen L. 2007. *Domácí násilí: příručka pro současné i potenciální oběti se zákonem č. 135/2006 Sb. platným od 1. ledna 2007*. Praha: Albatros. ISBN 978-80-00-01550-7.
- [8] ČECH, Ondřej et al., 2011. *Domácí násilí z pohledu pracovníků v oblasti sociálních služeb*. České Budějovice: Theia. ISBN 978-80-904854-0-2.
- [9] ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2008. *Moderní psychologie pro právníky*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2207-8.
- [10] ČÍRTKOVÁ, Ludmila a Petra VITOUŠOVÁ, 2007. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2014-2.

- [11] García-Moreno et al., 2013. *Global and regional estimates of violence against women: prevalence and health effects of intimate partner violence and non-partner sexual violence*. Geneva, Switzerland: World Health Organization. ISBN 9241564628.
- [12] GJUROVIČOVÁ, Šárka, Jana KOCOURKOVÁ a Jiří KOUTEK, 2000. *Podoby násilí v rodině*. Praha: Vyšehrad. ISBN 80-7021-416-3.
- [13] HUBINKOVÁ, Zuzana et al., 2008. *Psychologie a sociologie ekonomického chování*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1593-3.
- [14] CHRÁSKA, Miroslav, 2007. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1369-4.
- [15] KOPECKÁ, ILONA, 2015. *Psychologie: učebnice pro obor sociální činnost*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3877-2.
- [16] KUNC, Kamil et al., 2012. *Ekonomické dopady domácího násilí v ČR*. Praha: proFem. ISBN 978-80-904564-1-9.
- [17] KUTNOHORSKÁ, Jana, 2009. *Výzkum v ošetrovatelství*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2713-4.
- [18] KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka et al., 2011. *Právo proti domácímu násilí*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-381-3.
- [19] MATOUŠEK, Oldřich et al., 2010. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-818-0.
- [20] MATOUŠKOVÁ, Ingrid. 2013. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4580-0.
- [21] MARKOVÁ, Eva et al., 2006. *Psychiatrická ošetrovatelská péče*. Praha: Grada. ISBN 80-247-1151-6.
- [22] PRAŠKO, Ján a Jana VYSKOČILOVÁ, 2012. *Vnucují se vám vzpomínky na děsivou událost?* Praha: Maxdorf. ISBN 978-80-7345-275-9.

[23] STRÍLKOVÁ, Patricie a Marek FRYŠTÁK, 2009. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing. ISBN 978-80-7418-020-0.

[24] ŠÁMAL, Pavel, 2010. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck. 978-80-7400-178-9.

[25] ŠEVČÍK, Drahomír a Naděžda ŠPATENKOVÁ, 2011. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-690-2.

[26] ÚLEHLOVÁ, Dagmar, 2009. *Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky*. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně. ISBN 978-80-7013-502-0.

[27] VARGOVÁ, Branislava, Dana POKORNÁ a Marie TOUFAROVÁ, 2008. *Partnerské násilí*. Praha: Linde. ISBN 978-80-86131-76-4.

[28] VOŇKOVÁ, Jiřina, 2012. *Vaše právo!: první právní pomoc, obětem domácího násilí*. 7. vydání. Praha: proFem. ISBN 978-80-904564-0-2.

[29] VOŇKOVÁ, Jiřina a David OPLATEK, 2015. *Vraždy v kontextu domácího násilí*. Praha: proFem. ISBN 978-80-904564-3-3.

[30] VOŇKOVÁ, Jiřina a Ivana SPOUSTOVÁ, 2008. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. Praha: proFem. ISBN 978-80-903626-7-3.

[31] VOŇKOVÁ, Jiřina a Markéta HUŇKOVÁ, 2004. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. Praha: proFem. ISBN 80-239-2106-1.

[32] VITOUŠOVÁ, Petra a Vladimír VEDRA, 2009. *Domácí násilí: informace a praktické rady pro ohrožené osoby*. 3. vydání. Praha: MJF. ISBN 978-80-86284-82-8.

Tištěné dokumenty

[33] LUKEŠ, Jakub, 2014. *Působení OHCHR v oblasti lidských práv: případová studie Indie*. Praha, Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta mezinárodních vztahů, Středisko mezinárodních studií Jana Masaryka.

[34] PERSEFONA, 2010. Syndrom týrané ženy. In: *Pomoc obětem domácího násilí pro pracovníky pomáhajících profesí*. Brno: Persefona

Zákon

[35] ČESKO, 2015. *Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník*. Vydání sedmé. Praha: Armex. ISBN 978-80-87451-38-0.

Časopisy

[36] ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2006. Domácí násilí: fakta a paradoxy. In: *Sociální práce/Sociálna práca*. Praha [cit. 2016-02-12] ISSN 1213-6204.

[37] SOCIÁLNÍ PRÁCE/SOCIÁLNA PRÁCA, 2006. Pachatelé nejčastěji kombinují psychické a fyzické násilí. In: *Sociální práce/Sociálna práca*. Praha [cit. 2016-11-23] ISSN 1213-6204.

Internetové zdroje

[38] ACORUS, 2011. PTSP jako následek násilí vůči ženám. In: *Acorus, z. ú.* [online]. Praha [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.acorus.cz/cz/domaci-nasili/ptsp.html>

[39] BKB, 2009. Osm let krizové pomoci obětem domácího násilí. In: *Bílý kruh bezpečí* [online]. Praha [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://www.bkb.cz/aktuality/n53-osm-let-krizove-pomoci-obetem-domaciho-nasili/>

[40] BUDINSKÁ, Martina, 2014. Konference MŠMT k tématu Domácí násilí - úloha školy a učitele. In: *Informační centrum pro mládež, Petrovice u Karviné* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://icmpetroviceuk.cz/wp-content/uploads/2015/04/Dom%C3%A1c%C3%AD-n%C3%A1sil%C3%AD.pdf>

[41] CENTRÁLA BÍLÉHO KRUHU BEZPEČÍ, 2009. Přehled hlavních změn v nové právní úpravě institutu vykázaní. In: *Domácí násilí* [online]. Zlín [cit. 2016-03-15]. Dostupné z:

[42] CENTRUM – PORADENSTVÍ, 2015. Intervenční centrum. In: *Centrum poradenství pro rodinné a partnerské vztahy*. [online]. Zlín [cit. 2016-03-23]. Dostupné z: <http://www.centrum-poradenstvi.cz/intervencni-centrum.html>

[43] ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2005. Problematika týraného muže. In: *Domácí násilí* [online]. [cit. 2016-03-23]. Dostupné z: http://domaci-nasili.info/komentare/ludmila_citkova/158_abused_men/index.htm

- [44] ČÍRTKOVÁ, Ludmila, Radek PTÁČEK a Ilja ŽUKOV, 2010. Aktuální otázky domácího násilí v soudně znalecké praxi. In: *Česká a slovenská psychiatrie* [online]. Praha [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.cspsychiatr.cz/detail.php?stat=640>
- [45] DAVIDOVÁ, Ivana, 2012. Domácí násilí – stále aktuální téma. In: *Praha 12* [online]. [cit. 2016-04-15]. Dostupné z: <http://www.praha12.cz/domaci-nasili-stale-aktualni-tema/d-20233/p1=68>
- [46] DOMÁCÍ NÁSILÍ, 2007. Bílý kruh bezpečí. In: *Domácí násilí* [online]. [cit. 2016-04-15]. Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/bily-kruh-bezpeci/>
- [47] DOMÁCÍ NÁSILÍ, 2007. Kampaň Bílá stužka – Muži proti násilí na ženách a dětech. In: *Domácí násilí* [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/prevence/kampan-bila-stuzka-muzi-proti-nasili-na-zenach-a-detch/>
- [48] DOMÁCÍ NÁSILÍ, 2016. Přehled počtu vykázaní Policií ČR dle krajů v roce 2015. In: *Statistiky* [online]. [cit. 2016-02-02]. Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/statistiky/>
- [49] DONA linka, 2014. DONA linka dnes slaví svátek. In: *DONA linka – pomoc obětem domácího násilí*. [online]. [cit. 2016-04-15]. Dostupné z: <http://www.donalinka.cz/aktuality/>
- [50] FOLTYSOVÁ, Jiřina, 2005. Pachatel. In: *Domácí-násilí* [online]. [cit. 2016-03-22]. Dostupné z: http://domaci-nasili.info/komentare/jirina_foltysova/147_pachatel/index.htm
- [51] FRÝDLOVÁ, Pavla, 2014. profem slavil 20 let své existence. In: *Heinrich Boll Stiftung Praha* [online]. [cit. 2016-05-13]. Dostupné z: <https://cz.boell.org/cs/2014/07/07/profem-slavil-20-let-sve-existence>
- [52] GABRIELOVÁ, Adriena, 2014. Rizika chudoby žen postižených domácím násilím a jejich dětí. In: *Ekonomické dopady domácího násilí na oběť a příklady mezioborové spolupráce* [online]. [cit. 2016-03-08]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/546786-Ekonomicke-dopady-domaciho-nasili-na-obet-a-priklady-mezioborove-spoluprace.html>
- [53] IC-BRNO, b. r. Formy domácího násilí. In: *Intervenční centrum Brno* [online]. Brno [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://ic-brno.cz/formy-domaciho-nasili>
- [54] IC-BRNO, b. r. Mýty o domácím násilí. In: *Intervenční centrum Brno* [online]. Brno [cit. 2016-02-10]. Dostupné z: <http://www.ic-brno.cz/myty-domaciho-nasili>

- [55] IDT BRNO, 2009. Projevy domácího násilí. In: Interdisciplinární tým Brno [online]. Brno [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://www.idtbrno.cz/projevy-domaciho-nasili>
- [56] INTERVENČNÍ CENTRUM, CIPSLK, 2012. Mýty o domácím násilí. In: Intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím. [online]. Liberec [cit. 2016-02-10]. Dostupné z: <http://intervencni-centrum.cipslk.cz/domaci-nasili/myty-o-domacim-nasili>
- [57] INTERVENČNÍ CENTRUM OSTRAVA, 2014. Kdo je to násilná osoba? In: *Domáci násilí* [online]. Ostrava [cit. 2016-03-23]. Dostupné z: http://www.domacinasili.cz/files/files/ic_brozura.pdf
- [58] INTERVENČNÍ CENTRUM OSTRAVA, 2014. Kdo je to ohrožená osoba? In: *Domáci násilí* [online]. Ostrava [cit. 2016-03-23]. Dostupné z: http://www.domacinasili.cz/files/files/ic_brozura.pdf
- [59] JANOVSÁ, Evžena, 2012. ACORUS – pomoc začít nový život bez přítomnosti násilí. In: *Budu pomáhat* [online]. [cit. 2016-04-29]. Dostupné z: <http://www.budupomahat.cz/clanky/acorus-pomoc-zacit-novy-zivot-bez-pritomnosti-nasili>
- [60] KOHOUTEK, Rudolf, 2010. Dotazník jako průzkumná metoda. In: *Psychologie v teorii a praxi*. [online]. [cit. 2016-05-03]. Dostupné z: <http://rudolfkohoutek.blog.cz/1002/dotaznik-jako-pruzkumna-metoda>
- [61] LIDSKÁ PRÁVA, 2010 – 2011. Pekingská deklarace a akční platforma (1995). In: *Lidská práva* [online]. [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: <http://www.lidskaprava.cz/student/prava-zen/dokumenty>
- [62] MLČENÍ BOLÍ, 2015. O projektu. In: *mlčení bolí* [online]. Praha [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.mlceniboli.cz/o-projektu>
- [63] MUŽI PROTI NÁSILÍ, 2016. Bílá stužka v ČR. In: *Bílá stužka Česká republika* [online]. [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.muziprotinasili.cz/co-je-bila-stuzka/cr/>
- [64] NENECHTE SI UBLIŽOVAT, 2014. Avon proti domácímu násilí. In: *Nenechte si ubližovat* [online]. Praha [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://nenechtesjublizovat.cz/index.php?mainNav=onas&subNav=avonProtiDomacimuNasili>
- [65] NEVORALOVÁ, Monika, 2012. Dotazník jako evaluační nástroj. In: *Klinika adiktologie* [online]. Praha [cit. 2016-05-05]. Dostupné z: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/593/3847/Dotaznik-jako-evaluacni-nastroj>

- [66] POLÁKOVÁ, Jitka, 2014. Ekonomické dopady domácího násilí na oběť v České republice. In: *Ekonomické dopady domácího násilí na oběť a příklady mezioborové spolupráce*. [online]. Praha [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/546786-Ekonomicke-dopady-domaciho-nasili-na-obet-a-priklady-mezioborove-spoluprace.html>
- [67] PERSEFONA, 2014. O Persefoně. In: *Persefona* [online]. Brno [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.persefona.cz/o-nas>
- [68] PERSEFONA, 2015. Mýty a realita. In: *Persefona* [online]. Brno [cit. 2016-02-10]. Dostupné z: <http://www.persefona.cz/myty-a-realita-domaci-nasili>
- [69] POLICIE ČR, 2015. Nebuďme slepí k domácímu násilí! In: *Policie ČR* [online]. Praha [cit. 2016-11-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/domaci-nasili-644841.aspx>
- [70] PRO FAIR PLAY, 2015. Vyjděte z kruhu! Stop domácímu násilí. In: *Pro fair play* [online]. Praha [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://www.profairplay.cz/vyjdete-z-kruhu-stop-domacimu-nasili/>
- [71] REGISTR POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, b. r. Intervenční centra. In: *Portál MPSV* [online]. Praha [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: http://iregistr.mpsv.cz/socreg/hledani_sluzby.do?sd=interven%C4%8Dn%C3%AD+centra&zak=&zaok=&SUBSESSION_ID=1462447502555_12
- [72] ROSA – OS, 2009. Třetina obětí je na mateřské. In: *ROSA – pomáháme ženám* [online]. Praha [cit. 2016-04-30]. Dostupné z: <http://rosa-os.cz/tretina-obeti-nasili-je-na-materske/>
- [73] ROSA – OS, 2011. Zdravotní dopady domácího násilí na ženy. In: *Vliv domácího násilí na zdraví žen* [online]. Praha [cit. 2016-02-13]. Dostupné z: http://rosa-os.cz/wp-content/uploads/2014/05/2010_STATS.pdf
- [74] ROSA – OS, 2014. Historie naší organizace. In: *ROSA – pomáháme ženám* [online]. Praha [cit. 2016-04-30]. Dostupné z: <http://rosa-os.cz/home/historie-nasi-organizace/>
- [75] SMITH, Martha a Murray A. STRAUS, 2003. Primární prevence násilí mezi partnery. In: *Domácí násilí* [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/prevence/primarni-prevence-nasili-mezi-partnery/>
- [76] SPONDEA, 2012. Domácí násilí a děti. In: *Spondea* [online]. Brno [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.spondea.cz/rodice/domaci-nasili/>

- [77] VAVROŇOVÁ, Marie a Martina HRONOVÁ, 2014. Statistika o. s. ROSA: ženy – oběti domácího násilí, rok 2013. In: *ROSA – centrum pro týrané a osamělé ženy* [online]. Praha [cit. 2016-03-23]. Dostupné z: <http://rosa-os.cz/wp-content/uploads/2014/05/statistika-za-2013.pdf>
- [78] ŽENA V TÍSNI, 2014. Kdo jsme. In: *Lidská pouta* [online]. Buchlovice [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <http://www.zenavtisni.cz/kdo-jsme>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

PTSP Posttraumatická stresová porucha

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 <i>Cyklus domácího násilí</i>	13
--	----

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1 Věk respondentů.....	41
Tab. č. 2 Pohlaví respondentů.....	42
Tab. č. 3 Základní škola, kterou respondenti navštěvují	43
Tab. č. 4 Když se řekne „domácí násilí“, co si vybavíte pod tímto pojmem?.....	44
Tab. č. 5 Jaká forma dle Vás patří mezi domácí násilí?.....	45
Tab. č. 6 Jaká forma domácího násilí je dle Vás v ČR nejčastější?	46
Tab. č. 7 U jakého typu lidí se dle Vás vyskytuje DN nejčastěji?.....	47
Tab. č. 8 Dochází dle Vašeho názoru k domácímu násilí jen v situacích, kdy je násilná osoba pod vlivem alkoholu či jiných omamných látek?	48
Tab. č. 9 Setkali jste se s informacemi o domácím násilí? Případně kde?	49
Tab. č. 10 Co je podle Vašeho názoru domácí násilí?	50
Tab. č. 11 Kdybyste se setkali s domácím násilím, kam byste se obrátili?	51
Tab. č. 12 Znáte nějaké organizace, které se zabývají problematikou DN?	52
Tab. č. 13 Slyšeli jste někdy o pojmu vykázaní? Pokud ano, dokázali byste popsat?.....	53

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 Věk respondentů	41
Graf č. 2 Pohlaví respondentů	42
Graf č. 3 Základní škola, kterou respondenti navštěvují	43
Graf č. 4 Když se řekne „domácí násilí“, co si vybavíte pod tímto pojmem?	44
Graf č. 5 Jaká forma dle Vás patří mezi domácí násilí?	45
Graf č. 6 Jaká forma domácího násilí je dle Vás v ČR nejčastější?	46
Graf č. 7 U jakého typu lidí se dle Vás vyskytuje DN nejčastěji?	47
Graf č. 8 Dochází dle Vašeho názoru k domácímu násilí jen v situacích, kdy je násilná osoba pod vlivem alkoholu či jiných omamných látek?	48
Graf č. 9 Setkali jste se s informacemi o domácím násilí? Případně kde?	49
Graf č. 10 Co je podle Vašeho názoru domácí násilí?	50
Graf č. 11 Kdybyste se setkali s domácím násilím, kam byste se obrátili?	51
Graf č. 12 Znáte nějaké organizace, které se zabývají problematikou DN?	52
Graf č. 13 Slyšeli jste někdy o pojmu vykázaní? Pokud ano, dokázali byste popsat?	53

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I

Dotazník

Příloha P II

Žádost o umožnění výzkumného šetření

Příloha P III

Informační leták

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dobrý den,

jmenuji se Simona Náplavová a studuji Univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně, obor Zdravotně sociální pracovník. Obracím se na Vás s prosbou o vyplnění dotazníku pro moji bakalářskou práci s názvem „Informovanost žáků vybraných základních škol o domácím násilí“. Dotazník je anonymní a získané údaje budou zpracované pouze v rámci mé bakalářské práce.

Děkuji

1.) Věk .....

2.) Pohlaví

Žena

Muž

3.) V jakém městě/vesnici se vaše základní škola nachází?

.....

4.) Když se řekne „domácí násilí“ co si vybavíte pod tímto pojmem? Čím se podle Vás vyznačuje?

.....

.....

5.) Co podle Vašeho názoru patří mezi domácí násilí? (Můžete označit více odpovědí)

- Ekonomické (např. znemožňování přístupu k penězům, nucení žádat o peníze)
- Psychické (vyhrožování, zesměšňování, vydírání atd.)
- Fyzické (bití, kroucení ruky, tahání za vlasy, kopání apod.)
- Sociální (zákaz styku s blízkými osobami, omezování či zakazování zájmů aj.)
- Sexuální (nucení k pohlavnímu styku, naléhání k různým sexuálním praktikám atd.)
- Stalking (např. ustavičné volání a posílání sms, čekání na oběť před domem, před školou apod.)
- Jiné.....

6.) Jaká forma domácího násilí je v ČR podle Vás nejčastější?

.....
.....

7.) U jakého typu lidí se podle Vás nejčastěji vyskytuje domácí násilí? (Např. dle věku, pohlaví, vzdělání, finančního zabezpečení a jiných charakteristik)

.....
.....

8.) Dochází dle Vašeho názoru k domácímu násilí **jen** v situacích, kdy je násilná osoba pod vlivem alkoholu či jiných omamných látek?

- Ano
- Ne
- Nevím

9.) Setkali jste se s informacemi o domácím násilí? Případně kde? (Můžete označit více odpovědí)

- Škola
- Rodina
- Kamarádi
- TV
- Internet
- Jiné.....
- Nikdy jsem se s informacemi o domácím násilí nesetkal/a

10.) Co je již podle Vás domácí násilí? Případně co pro Vás začíná být domácí násilí? (Můžete označit více odpovědí)

- Facka
- Omezování kontaktu s rodinou a přáteli
- Urážení, obviňování, zesměšňování apod.
- Zamezování přístupu k financím
- Bití, kopání, tahání za vlasy atd.
- Nucení k pohlavnímu styku
- Obtěžování, pronásledování (osobně, přes mobil atd.)
- Jiné.....

11.) Kdybyste se setkali s domácím násilím, kam byste se obrátili? (Můžete označit více odpovědí)

- Svěřil/a bych se kamarádovi/kamarádce
- Svěřil/a bych se učitelce/učíteli
- Svěřil/a bych se rodičům
- Na organizaci, která se zabývá domácím násilím (telefonická, emailová, osobní pomoc)
- Policii ČR
- Nikomu bych nic neřekl/a
- Jiné.....

12.) Znáte nějaké organizace či sdružení zabývající se problematikou domácího násilí? (Můžete označit více odpovědí)

- Persefona
- Bílý kruh bezpečí
- DONA linka
- ACORUS
- Linka důvěry
- Magdalenium
- SPONDEA
- Linka bezpečí
- Jiné.....
- Neznám žádné

13.) Slyšeli jste někdy o pojmu vykázání?

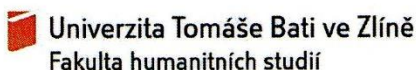
- Ano
- Ne

Pokud ano, dokázal/a byste jej ve stručnosti popsat?

.....

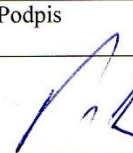
.....

PŘÍLOHA P II ŽÁDOST O UMOŽNĚNÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

ŽÁDOST O UMOŽNĚNÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Obracíme se na Vás s žádostí o umožnění výzkumného šetření na Vašem pracovišti, které bude níže uvedený student realizovat v rámci zpracování bakalářské práce, jejíž součástí je i výzkumná část. Jedná se o studenta 3. ročníku bakalářského studijního programu Zdravotně sociální péče, studijního oboru Zdravotně sociální pracovník (prezenční forma studia).

Jméno a příjmení studenta	Simona Náplavová	
Téma bakalářské práce	Informovanost žáků vybraných ZŠ o domácím násilí	
Vedoucí bakalářské práce	Mgr. Lucia Slobodová, PhD.	
	 ..... podpis	
Metoda výzkumu	Kvantitativní - dotazník	
Skupina respondentů	Žáci základní školy	
Pracoviště	Vyjádření vedoucího pracoviště (nehodící se škrtněte)	Podpis
Základní škola Polešovice 600, 687 37	Souhlasím ~~Nesouhlasím~~	

Děkujeme za pochopení a spolupráci.

Ve Zlíně dne 10-01-2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav zdravotnických věd

.....
Mgr. Zlatica Dorková, Ph.D.
ředitelka Ústavu zdravotnických věd

.....
razítka a podpis zástupce zařízení

Základní škola, Polešovice,
okres Uherské Hradiště,
příspěvková organizace
687 37 Polešovice 600
IČO: 750 22 966

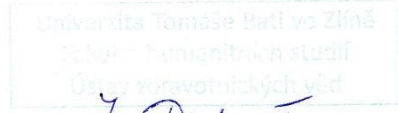
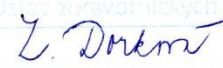
ŽÁDOST O UMOŽNĚNÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Obracíme se na Vás s žádostí o umožnění výzkumného šetření na Vašem pracovišti, které bude níže uvedený student realizovat v rámci zpracování bakalářské práce, jejíž součástí je i výzkumná část. Jedná se o studenta 3. ročníku bakalářského studijního programu Zdravotně sociální péče, studijního oboru Zdravotně sociální pracovník (prezenční forma studia).

Jméno a příjmení studenta	Simona Náplavová	
Téma bakalářské práce	Informovanost žáků vybraných ZŠ o domácím násilí	
Vedoucí bakalářské práce	Mgr. Lucia Slobodová, PhD.	
	 ..... podpis	
Metoda výzkumu	Kvantitativní - dotazník	
Skupina respondentů	Žáci základní školy	
Pracoviště	Vyjádření vedoucího pracoviště (nehodící se škrtněte)	Podpis
Základní škola Brno, nám. Svornosti 2571/7, 616 00	Souhlasím ~~Nesouhlasím~~	

Děkujeme za pochopení a spolupráci.

Ve Zlíně dne 18-01-2016

 .....
 Mgr. Zlatica Dorková, Ph.D.
 ředitelka Ústavu zdravotnických věd
Základní škola Brno,
 nám. Svornosti 7,
 příspěvková organizace,
 ..... náměstí Svornosti 2571/7 .....
 616 00 Brno
 razítko a podpis zařízení
 IČ: 62156837

ŽÁDOST O UMOŽNĚNÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Obracíme se na Vás s žádostí o umožnění výzkumného šetření na Vašem pracovišti, které bude níže uvedený student realizovat v rámci zpracování bakalářské práce, jejíž součástí je i výzkumná část. Jedná se o studenta 3. ročníku bakalářského studijního programu Zdravotně sociální péče, studijního oboru Zdravotně sociální pracovník (prezenční forma studia).

Jméno a příjmení studenta	Simona Náplavová	
Téma bakalářské práce	Informovanost žáků vybraných ZŠ o domácím násilí	
Vedoucí bakalářské práce	Mgr. Lucia Slobodová, PhD.	
	 ..... podpis	
Metoda výzkumu	Kvantitativní - dotazník	
Skupina respondentů	žáci základní školy	
Pracoviště	Vyjádření vedoucího pracoviště (nehodící se škrtněte)	Podpis
Základní škola Emila Zátopka, Zlín, Štefánikova 2701, 761 25	Souhlasím ~~Nesouhlasím~~	

Děkujeme za pochopení a spolupráci.

Ve Zlíně dne 18-01-2016 .....

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav zdravotnických věd

Mgr. Zlatica Dorková, Ph.D.
ředitelka Ústavu zdravotnických věd

Základní škola Emila Zátopka Zlín,
Štefánikova 2701.

příspěvková organizace

IC: 71007997

.....
razítko a podpis zástupce zařízení

ŽÁDOST O UMOŽNĚNÍ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Obracíme se na Vás s žádostí o umožnění výzkumného šetření na Vašem pracovišti, které bude níže uvedený student realizovat v rámci zpracování bakalářské práce, jejíž součástí je i výzkumná část. Jedná se o studenta 3. ročníku bakalářského studijního programu Zdravotně sociální péče, studijního oboru Zdravotně sociální pracovník (prezenční forma studia).

Jméno a příjmení studenta	Simona Náplavová	
Téma bakalářské práce	Informovanost žáků vybraných ZŠ o domácím násilí	
Vedoucí bakalářské práce	Mgr. Lucia Slobodová, PhD.	
	 ..... podpis	
Metoda výzkumu	Kvantitativní - dotazník	
Skupina respondentů	Žáci základní školy	
Pracoviště	Vyjádření vedoucího pracoviště (nehodící se škrtněte)	Podpis
Základní škola Želechovice nad Dřevnicí, 4. května 336, 763 11	Souhlasím ~~Nesouhlasím~~	

Děkujeme za pochopení a spolupráci.

- 8 -04- 2016
Ve Zlíně dne .....

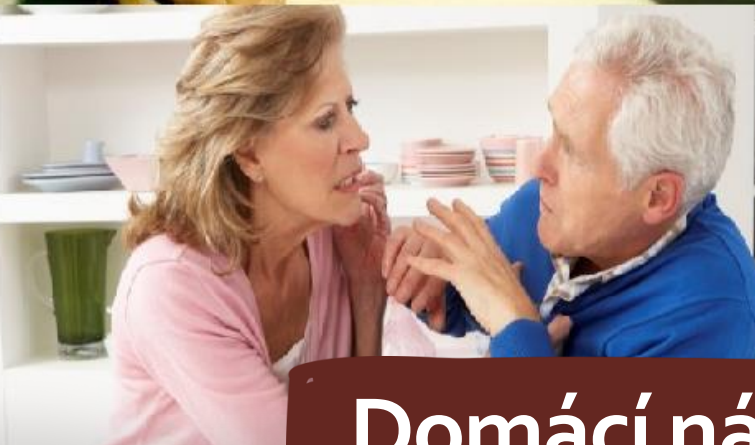
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav zdravotnických věd

.....
Mgr. Zlatica Dorková, Ph.D.
ředitelka Ústavu zdravotnických věd

Základní škola Želechovice nad Dřevnicí,
příspěvková organizace
ul. 4. května č. 336,

.....
763 11 Želechovice nad Dřevnicí
razítka a podpisové zařízení

Domácí násilí může potkat každého z nás!

Psychické, fyzické, sexuální, sociální, ekonomické násilí a stalking

- Pod pojmem domácí násilí si lidé představují nejvíce fyzické násilí. Pravdou však je, že častější je násilí **psychické**.
- Nejčastější osobou, která je ohrožená domácím násilím je žena ve věku 35 – 39 let se dvěma a více dětmi.
- Persefona: tel. 545 245 996, Po – Pá: 9 – 17
- Acorus: tel. 283 892 772, nonstop linka
- ROSA: tel. 602 246 102, Po – Pá: 9 – 18
- Magdalenium: tel. 776 718 459, Po – Pá: 7 – 19
- Psychické násilí uvádí 100 % obětí, kdežto s fyzickým násilím má zkušenost 78,5 % osob.
- Nejčastěji páchají domácí násilí muži, kteří mají **vysokoškolské** vzdělání (37,5 %), následují muži se středoškolským vzděláním (34 %). 22 % násilníků má výuční list a 7 % základní vzdělání.
- Spondea: tel. 541 235 511, Po – Pá: 8 – 18
- Lidská pouta: tel. 608 866 288
- Senior 90: tel. 800 157 157, nonstop linka
- proFem: 774 433 034